РЕСПУБЛИКАМНАЙ ГҮРЭНДЭ МЯХА, ҺҮ, ҮНДЭГЭ ХУДАЛДАХА НЭГЭДЭХИ КВАРТАЛАЙНГАА ТҮСЭБ СҮМ ДҮҮРГЭБЭ

Нүхэд һаалишад, малшад, шубуушад! Энэ амжалтаяа батадхажа, хоёрдохи кварталай түрүүшын үдэрһөө адууһа малайнгаа ...шэмые дээшэлүүлэн, мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб болзорһоо урид дүүргэхээр тэмсэе.

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

41-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№80 (10447) | 1964 оной апрелиин 3, пятница | Сэн 2 мүнгэн

...ДООГЭЙ КОММУНИС АЖАЛАЙ ЗАМАЙ ЗАЛУУРШАД

...дарска хизаарай «Победа» колхоздо олон зо...лаан боложо байба. Тэрэнь ажал дээрэ болон ...худэлмэридэ шалгарһан ехэхэн бүлэг түрүү ...д—һаалишад, гахайшад, механизаторнуудые ...хын тулада зорюулагдаһан юм.

...ниин станицада һуугшадай өөһэдынгөө түрүү... ингэжэ хүндэлдэгынь манай Совет ороной бай...дэг юрын лэ ушар болонхой. Бидэнэр иимэ ... дадашаһан хадаа тэрээн тухай заримдаа бо...гүй байнабди. Тиин «Зунай һүниин зүүдэн» ...сказ соогоо households уран зохёолшо Салтыков...эй зураглан бэшэһэн хаанта засагай үеын хү... ажалшанай ажаһуудалай ямар байһаниие һа...

...рассказай герой Үлэнхи гэжэ тосхондо һуудаг ...н Мосеич табин жэлдэ газар элдүүрилжэ ажал...н ушарые баяр ёһололоор тэмдэглэхэ гэжэ тэн...доогэй багшын һанаанда оробо. Теэд нютагайнь ...хин энээниие дан гайхалтай гэхэһээ байтагай, ...юултай юумэ гээшэ гэжэ тоолобо. Хүндэ ям...хэеэ байһан хүн өөрөөшье энээнһээ арсаба. ...шуулай зарса богоол боложо, хүндэ ажал хэ...лад зондо хүндэлэгдэхэһөө байтагай, харин ... хүн дээрэ тоолохоёо болинхой байгаа бшуу.

...лай баатар», «Ажалай баатаршалга», «Ажалай ...г» гээшэ гансал социализмын байдалда үзэг...материальна үнэтэ зөөри байгуулжа байһан хү...дэнь үргэхэ үгэ хүүр боложо, манда дадал бо...йна ха юм. Гансал социалис байгуулалтын эрхэ ... олон түмэн ажалша хүнүүдэй бэлиг шадаба...баран бадаржа шадаха аргатай.

...унис парти, Советскэ правительство хүн бүхэнэй ...алда дүүрэн сэгнэлтэ үгэхэ гэжэ хэзээ бү...ролдоно. Материальна талаар урмашуулха зар...д шууд сахиха, эрхим хүдэлмэрилэгшэдые ехэ ...лай амжалта туйладаг хүнүүдэй аша габьяа...гэн олооро тоодог болоод байхада хүнүүд өөһэ...хэһэн ажалай ниитын удха шанартай байһые ...ээр ойлгожо абаха, бүри шэнэ илалта туйла...дэниие зоригжуулха ушартай. Ажалай амжал...ата совет хүнүүдтэ мүн*алдар соло, хүндэ ям...н баян дэлгэр байдал ерэдэг байна ха юм.

...С-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүл...дөө тэмсэл соогуур коммунис ажалай түлөө олон ... мүрысөөн таһалгаряагүй үргэдэжэ, улам дэл... Тэрэмнай колхозно тосхондошье үргэн дэлисэтэй ... байнхай. Мүнөө тэрэнэй туг доро 2 миллион ша...дөөгэй ажалшад жагсаба. Ганса нэгэ колхозни... звенонууд, бригаданууд бэшэ, харин хэдэн олон ...ууд, совхозуудшье үндэр дээдэ нэрэ зэргэдэ хүр... Коммунис ажалай коллективүүдтэ шэнэ коммунис ...шал бии боложо, тэдэнэй мандаха агууехэ илал... В. И. Ленин алад холо хаража хэлээ һэн.

...н Федерациин хэдэ хэдэн хизаарнууд болон об...уудта болоһон хүдөө нютагуудай коммунис ажа...рнигуудай суглаанууд юу харуулааб гэхэдэ, энэ ...н ниитын ажахын арга боломжонуудые дүүрэн ... хэрэглэхын тулада угаа ехэ нүлөө үзүүлнэ.

...унис ажалай коллективүүдые болон ударнигуу...ай залуурша̶д̶ гэжэ хүдөөдэ нэрлэдэгынь дэмы ...м. Коммунис ажалай түлөө хүдэлөөндэ бүтээсэ ... ажалай түлөө, шэнэ техникэ болон технологи ...ын түлөө тэмсэл хадаа хүнүүдэй хоорондохи ...харилсаатай болохо, эрдэмдэ һураха, коммунизм ...агшын ёһо заншал ажаһуудалдаа бии болгохо ...эмэлзэлгэтэй тааруу зохидоор холбогдоно. Тэрэ ...ажалшадые ушар ёһо һайнаар ойлгодог болгожо, ... ёһоор бэе бэедээ туһалха, һаналаа нэгэдэхэ ...тэй болгожо хүмүүжүүлхэдэ туһална.

...о Россин Федерациин, Украинын, Белоруссиин ...бэшэшье республикануудай хүдөө нютагуудта ... байһан түрүү колхозуудай гээгдэгшэдтэ туһа...үүлхэ гэһэн үүсхэл энэ гайхамшагта мүрысөө...а ехэ зохёон байгуулха болон хүмүүжүүлхэ хү... тодоор гэршэлэн харуулна. Хабарай тарилгын ... болзор хүрэтэр үлэһэн саг соо экономическа талаараа һула ажахынууд өөһэдынгөө ажал зүбөөр түсэблэн табижа, ямар ургамалнуудые тариха; ямар ажалай мэргэжэлтэй болохоёо шэлэн олоһой гэжэ мүрысөөндэ хабаадагшад оролдолго гаргана. Тиихэдээ эрдэм ухаанай болон түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые анхаралдаа абажа, хүдөө ажахын үйлэдбэриин түсэблэлгын асуудалнуудые сэхэ колхозууд, совхозуудта таряашад; малшад, тэндэхи хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдэй өөһэдөө шиидхэдэг болохо тухай анхаралаа хандуулна. Үйлэдбэриин управленинүүдэй мэргэжэлтэд, партийна комитедүүдэй хүдэлмэрилэгшэд албадан захирха бэшэ, харин тодорхой туһа хүргэхэ зэргэтэй.

Мүн тиихэтэй хамта, коммунис ажалай түлөө мүрысөөн городойхидо орходоо хүдөө нютагуудта мүнөө дээрээ аалиханаар дэлгэрнэ. Тиимэһээ, хүдөөгэй партийна эмхинүүд энэ хүдэлөөниие хүтэлбэрилхэ хэмжээе дээшэнь үргэхэ, тэрээн тухай үдэр бүри анхаралаа табиха зэргэтэй болоод байна.

Краснодарска хизаарай болон Ростовско областиин хүдөөгэй партийна организацинууд коммунис ажалай түлөө мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай ехэхэн оролдолго гаргана. Тэдэнэр хүдөөдэ коммунис ажалай түлөө хүдэлөөниие дэлгэрүүлхэдэ түбэгтэй бэрхэ байха гэжэ бododог зарим партийна болон ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй буруу һанамжануудые эрид шууд зайсуулан, бүхы колхозууд, совхозуудта коммунистнуудые өөһэдынгөө ажалда болон ажаһуудалда коммунизм байгуулагшын ёһо заншал нэбтэрүүлхэ үльгэр жэшээ харуулдаг болгохо гэжэ түсэбэй ёһоор үдэрһөө үдэртэ оролдоно. Тиимэ хадань, мүнөө үеын энэ гайхамшагта хүдэлөөндэ хабаадагшадай тоо тэндэ үдэрһөө үдэртэ улам олошорно.

Хүдөө нютагуудта коммунис ажалай түлөө хүдэлөөниие саашадаа дэлгэрүүлхын тулада, энэ үндэр дээдэ нэрэ зэргэ олгохо тушаа һайса бодомжолжо үзэһэн гурим гээшэ шухала удха шанартай байха юм. Бүгэдын мэдэһээр, маҥайда «шууяа татаад» абаха дуратайшуул үшөө бии байһаар. Тэдэнэр табигдаһан эрилтэнүүдые доошолуулаад, заримдаа даншье яаража үндэһэгүйгөөр иимэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгодог зантай. Иимээр хандаха гээшэ мүрысөөнэй бодото хэрэгтэ тойбо татана гэжэ хэлээдшье яахаб. Кубаниин түрүү ажахынуудай партийна организацинуудай дүй дүршэл халан абаха хэрэгтэй. Тэндэ коммунис ажалай түлөө мүрысөөндэ оролсохо тухай асуудал бригадануудта, фермэнүүдтэ, звенонуудта, мастерскойнуудта үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээд, тиигэһэнэйл һүүлээр, колхозникуудай хамтын суглаан дээрэ табигдана.

Зохёон бүтээхэ ямаршье ажалда эхи татадаг шэнгеэр, хүдөөгэй коммунис ажалай түлөө хүдэлөөндэ саг үргэлжэ анхаралаа табиха, туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэй. Партийна организацинууд мүрысөөн тухай үргэн олондо дуулгажа, энэ шэнэ хүдэлөөнэй ошыень унтаргаангүй, харин улам дүлэ бадаруулхын тулада, үнэхөөрөө оролдохонь шухала. Залхуу зайгуул, ажал хэдэггүй аараг ябадалтанда тэсэхэгүй оршон байдал олониитэрээ бии болгохо хэрэгтэй.

Коммунис ажалай түлөө колхозникуудай болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй дэлгэрүүлһэн хүдэлөөндэ коммунистнуудай болон комсомолшуудай түрүүлжэ ябахаар хүдөөгэй партийна организацинууд мүнөө ажал хэрэгээ табиха зэргэтэй. Коммунис ажалай түлөө мүрысөөндэ хабаадагшадай дунда ябуулагдаха хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ профсоюзай болон комсомолой эмхинүүдэй, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай дүүргэхэ үүргэ ехэ болгохо шухала.

Олоороо ажалай баатаршалга гаргаха бодото һургуули гээшэ гэжэ коммунис ажалай түлөө хүдэлөөниие нүхэр Н. С. Хрущев нэрлэһэн байгаа. Хүдөө нютагта энэ мүрысөөнэй хэмжээнэй улам дээшээ байха тумаа, газар таряалан болон мал ажалые ашаг ехэтэй болгохо, хүдөө ажахыһаа ашаг шэмэ абалгые ехэ болгохо тушаа партиин табиһан программа дүүргэхын түлөө тэмсэлэй урагшатай һайнаар ябахань лабтай.

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

МАЙН ҺАЙНДЭРЫЕ АЖАЛАЙ БЭЛЭГЭЭР УГТАЯ

Тэли нютагай һаалиин фермэ Хяагтын үйлэдбэриин управлениин Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз соогоо жэлһээ жэлдэ түрүү зэргэдэ ябалсадаг юм. Мүнөөшье үнгэрһэн 3 һарын туршада һү ехээр һаажа тушаанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): тус фермын түрүүшүүл: 1. Колхоздоо хори гаран жэлдэ һаалишанаар хүдэлжэ байһан Долгоржап Очирова. 2. Габшагай бэрхэ һаалишан хүбүүн Хубисхал Санжиев. 3. Залуу һаалишан Анна Султумова.

И. ОСЕТРОВОЙ фото.

Малшад эдэбхитэйгээр ажаллана

ХАЙНАГ ҮНЕЭДЭЙ ГҮҮРТЭ

Сыбык-Жаб Сындеева колхоз соогоо бэрхэ һаалишан. Энэ эхэнэр Үндэр Гүбээ гэжэ нютагта хайнаг үнеэдые харууһалдаг юм. Сыбык-Жаб хүгшэнэй басаган Софья Арзухаева мүн лэ энэ гүүртэдэ ажалладаг, эжыгээ һажаажа абьяастай һаалишан болонхой. Нёдондо хайнаг үнеэн бүриһөө 800 шахуу килограмм һү һааһан байна.

Үндэр Гүбээдэ колхозойнгоо бүхы хайнаг үнеэдые суглуулжа, түсхай томо һаалиин гүүртэ эмхидхэхэ гэжэ шиидээд, бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэнэ. Тус гүүртын малшад дүтэ шадарайнгаа сабшалан үтэгжүүлхын тула наг шэбхэ һайса гаргажа байһан үетэй. Мүн зелёнко тарихын тула нёдондо намар эндэ 60-аад гектар шэнэ газар элдүүрилэгдээ.

ҮНЭГҮЙ МЯХАНАЙ ТҮЛӨӨ

Колхозой малшад тугал, буруунӱудые һайнаар харууһалжа, түргэн түлжүүлхэ гэжэ оролдоно. Тиигэжэ шадабал хямда сэнтэй мяхан абтаха, гүрэндэ худалдахадань олзо ехээр үгэхэ болоно бшуу. Энэ талаар мэргэжэл шадабаритай малшадшье олон боложо байна. Тэдэнэй нэгэн Бато Бадмаев болоно. Энэ нүхэр Ба-га-Хээрэгтэдэ тэлеэ тугалнуудтай 130 гаран һарлаг гунжадые харууһална. Малынь гарза хоролтогүйгөөр, тарган тобироор ондо оробо. Мүн эндэ Нима Ундаев гэжэ бэрхэ үхэршэн хүдэлдэг. Эдэ һарлаг мал жэлэй дүрбэн сагта хада уулын һарьдагай майла соорхойн, хүбшын талын шэмэтэ ногоо,— хагданда адуулагдадаг, хүнэй бэлдэһэн үбһэ болон бусад тэжээл тэдэндэ үгтэдэггүй.

ЭРХИМ ХОНИШОН

Колхозой алдарта хонишон Сыбык Гатыповна Самаевагай отарын хонид тарган тобир. Энэ хонишон нёдондо хонин бүриһөө хурьга түлжүүлээ һэн. Мүнөө 230 эхэ хонидһоо 198 хурьга абаад байна.

— Ногооной гараха үеэр хонидоо туугаад лэ Шэбид гэжэ зунайнгаа бэлшээридэ ошохобди. Тэндэ 8—9 хоног ябажа хүрэдэг юмди. Ёһоор лэ бэлшээри даа,— гэжэ Сыбык хонишон зугаална.

Д. Дугаров.

Ахын Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.

Республикын ажахынуудта мяха, һү, үндэгэ гүрэндэ худалдалгын ябаса тухай

Энэ оной 1-дэхи кварталай дүн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Управленинүүд, аймагууд	Бүхыдөө тушаагдаһаниинь		
	Мяхан	Һүн	Үндэгэн
Баргажанай	84	97	116
Зэдын	120	103	118
Яруунын аймаг	136	99,2	119
Кабанскын	212	85	85
Хяагтын	110	89	93
Мухар-Шэбэрэй	88	111	106
Түнхэнэй	106	91	67

Управленинүүд, аймагууд	Бүхыдөө тушаагдаһаниинь		
	Мяхан	Һүн	Үндэгэн
Улаан-Үдын	69	111	137
Хориин	106	98	113
Баунтын аймаг	126	105	—
Республикын туршалгын станци	174	131	26
Бүхыдөө:	110	100,1	107

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин «Улаан Оронго» колхоз үбэлэй болон хабарай теплицэнүүдтээ үгэрсэ, помидор тарижа, баян ургаса хуряан абадаг, олзо доход ехээр оруулдаг болонхой. РСФСР-эй габьяата агроном В. И. Левенкын хүтэлбэри доро хүдэлдэг огородшод орон дотороо үгэрсын эрхим ургаса хуряажа абадаг болоһон тухайнь мэдэнэбди.

Тэдэнэй баян дүй дүршэлтэйнь танилсахаяа, тэрэниинь халан абахаяа республикын, мүн хүршэ область, республикануудай ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд ходо энэ тепличнэ комбинадта айлшалжа байдаг.

Һаяшаг энэ тепличнэ комбинадай хүдэлмэритэй танилсахаяа Буряадай хүдөө ажахын институдай дэргэдэхи колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые һургаха курсада һуража байһан нүхэд ерэбэ. Республикын овощ ургуулха сортоучастогые даагша нүхэр В. И. Левенко тэдэ нүхэдтэ тепличнэ ажахын аша үрэ, экономико тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэһэн.

Л. ГАРМАЕВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. И. Левенко (зүүн гарһаа) 6 һарын курсада һурагшад Д. Ж. Дагбаев, Ю. К. Мокрецкий.

Авторай фото.

Амжалтаяа арьбадхана

Зонымнай промышленна олонхи предприятинууд жэгдэ һайнаар хүдэлжэ, жэлэй эхинһээ һара бүриингөө даабари амжалтатайгаар дүүргэнэ. Валовой продукци үйлэдбэрилхэ кварталай түсэб бүхыдөө болзорһоо урид, мартын 28-да дүүргэгдээ.

Галуута нуурай шахтоуправлениин коллектив амжалтатай һайнаар ажаллажа, кварталайнгаа түсэб дүүргэһэн тухайгаа бури мартын 25-да элидхээ бэлэй. Мартын даабариһаа гадуур 15 мянган 213 тонно шулуу нүүрһэн малтан абтагдаа. 7—8 шахтын бэлэдхэлэй участогай горнягууд 29 хоног соо 4 мянга 57 погонно метр газар малтаһан байна. Харин түсэбэй ёһоор тэдэнэр һара соо 2 мянга 160 погонно метр малтаха ёһотой байгаа. Амжалтаяа арьбадхажа, Майн Нэгэнэй һайндэрые ажалай бэлэдхэлтэйгээр угтаха гэжэ шиидэһэн горнягууд шэнэ социалис уялга абаба.

Галуута нуурай ТЭЦ-эй коллектив кварталай түсэбһөө гадуур нэгэ миллион шахуу киловатт-час электроэнерги үйлэдбэрилһэн байна.

Урда жэлнүүдтэ гээгдэжэ ябаһан Ардасаанай леспромхоз кварталайнгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Б. Цыренов,

Галуута нуурай промышленно-үйлэдбэриин парткомой инструктор.

ХОНИШОДОЙ МАГТААЛДА ХҮРТЭБЭ

Шэнэ жэлэй эхеэр хонидой олоороо хурьгалжа эхилхэ багта «Коммунизм» колхозой комсомолшуудай суглаан болоод, хэдэн залуушуулые түл абалсахаар отарануудта эльгээхэ гэжэ шиидхээ һэн.

Тиин Намжилма Занова Баатар Ачитуев хоёр Мал-Тамарай отарада түл абалгын тон халуун хаһа соогуур айхабтар оролдосотойгоор хүдэлбэ. Мүнөө Намжилма басаганиинь 200 хурьга даажа абаад, нэгэшье гарзагүйгөөр томо болгоо. Батор Ачитуевынь 100 хурьга түлжүүлнэ.

— Залуушуулнай даажа абаһан хурьган бүхэнөө эхэһээнь һалгаатар 23—28 килограмм шэгнүүртэй болгожо тушааха зорилготой юм. Эдэнэр үгэдөө хүрэхэл байха,—гэжэ хонишон нүхэр Галсанов магтан хэлэнэ.

А. Дондоков.

Зэдын үйлэдбэриин управлени.

...Үнэн зүрхэнэй хани ...барисаанай болон аха ...дүүгэй оршон байдалда

...БУДАПЕШТ, мартын 31. ...(ТАСС). Мүнөөдэр үдын хойно ...грийн парламентын байшан ... КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи ...ретарь, СССР-эй Министр...дэй Соведэй Түрүүлэгшэ ...С. Хрущев түрүүтэй Совет... Союзай партийно-правитель...нна делегаци Венгриин ...дай Республикын Прези...умэй Түрүүлэгшэ Иштван ...игой болон ВСРП-гэй ЦК-... Нэгэдэхи секретарь Рево...ционно хүдэлмэришэн-таряа...ай правительствын Түрүү...шэ Янош Кадартай уулзаһан ...а.

...Советскэ Союзай партийно-...вительственна делегациин гэ...үдэй болон Венгриин хүтэл...рихы ажал ябуулагшадай ...рондо үнэн зүрхэнэй хани ...рисаанай болон аха дүүгэй ...н байдалда үнгэрһэн хөө...дөөн болоо.

...Хөөрэлдөөн болоходо Венг...н Арадай Республикын Га...дын Хэрэгүүдэй Министр ... Петер болон Советскэ ...дадахи Венгриин Арадай ...публикын Элшэн сайд ... Сипка гэгшэд байлсаа.

Совет-венгриин хэлсээн

БУДАПЕШТ, мартын 31. (ТАСС). Мүнөөдэр Венгриин Арадай Республикын парламентын Байшан соо Советскэ Союзай болон Венгриин Арадай Республикын партийно-правительственна делегацинуудай хоорондо хэлсээн боложо эхилээ.

Совет талаһаа хэлсээндэ хабаадагшад: КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүндэ кандидат, Украинын КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, П. Е. Шелест, КПСС-эй Центральна Комитедэй секретарь Ю. В. Андропов болон бусад.

Венгриин талаһаа хэлсээндэ хабаадагшад: ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ВНР-эй революционно хүдэлмэришэн-таряашанай правительствын Түрүүлэгшэ Я. Кадар, ВСРП-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүн, революционно хүдэлмэришэн-таряашанай правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Д. Каллаи болон бусад.

Хоёр талынгаа һонирхожо байһан үргэн олон асуудалнууд тушаа делегацинууд һанамжануудаа мэдэлсэжэ абаа.

Энэ хэлсээн үнэн зүрхэнэй болон аха дүүгэй хани барисаанай оршон байдалда үнгэржэ, эндэ хэлсэгдэһэн бүхы асуудалнууд тушаа нэгэн һаналтай байһыень дахяад баталжа үгөө.

Маршал Р. Я. Малиновский ГДР мордобо

МОСКВА, апрелиин 1. (ТАСС). Германиин нэгэдэмэл социалис партиин Центральна Комитедэй, Германиин Демократическа Республикын правительствын уряалаар СССР-эй Оборонын министр Советскэ Союзай маршал Р. Я. Малиновский түрүүтэй советскэ сэрэгэй делегаци гүрэн түрын хэрэгээр айлшалан ошохоёо мүнөөдэр Москваһаа Берлин мордобо.

Һүүлэй һонин

Будапештын электригүүдтэ айлшалба

БУДАПЕШТ, апрелиин 1. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев түрүүтэй Советскэ партийно-правительственна делегаци Венгриин ниислэл хотын томо предприятинуудай нэгэн болохо «Эдьешюльт иззо» заводто мүнөөдэр ошожо үзэбэ.

Советскэ делегацитай хамта, Янош Кадар, Деже Немеш, Шандор Гашпар болон ВНР-эй бусад хүтэлбэрилхы тушаалтад завод дээрэ ерэлсээ.

Заводой директор болон парткомой секретарь комбинадайнгаа хүдэлмэри тухай айлшадта хөөрэжэ үгөө. Н. С. Хрущевто болон советскэ делегациин гэшүүдтэ дурасхаалта бэлэгүүд барюулагдаа.

Һүүлээрнь совет айлшад электрын лампануудые бүтээдэг цехтэ ошожо хараа. Тиихэдээ Н. С. Хрущев үйлэдбэриин технологиие ехээр һонирхоһон, хүдэлмэришэдтэй, инженернүүдтэй хөөрэлдэһэн байгаа. Социалис ажалай хоёр бригадын дневнигтэ гараа табяа.

Завод дээрэ митинг боложо, тэрээндэ комбинадай 10 мянган хүдэлмэришэд болон эндэхи районой бэшэ бэшэ предприятинуудай түлөөлэгшэд байлсаа.

Митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Я. Кадар ингэжэ хэлэбэ: нүхэр Хрущевой болон советскэ партийно-правительственна делегациин ерэһэн тухай мэдээсэл венгер арад ехэ баяртайгаар угтаа.

Манай арадай хүдэлмэритэй болон түрүү туйлалтануудтай сэхэ танилсахын тулада мүн манай харилсаануудай, дэлхэйн политикын, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй шухала асуудалнуудые маанадтай зүбшэн хэлсэхын тулада, манай парти, правительствын уряалаар совет нүхэд айлшалан ерээ юм гэжэ Я. Кадар тэмдэглэбэ.

Н. С. Хрущев үгэ хэлэхэдээ, Советскэ Союзай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэдһөө, бүхы совет ажалшадһаа, тон түрүүн Москвагай электрын лампа бүтээдэг заводой эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженер, техникүүдһээ тус заводой коллективтэ халуун амар мэндэ хүргэһэн байна.

Орон дотороо зайн гал дэлгэрүүлхэ тухай В. И. Ленинэй захяануудай хайшан гээд бэелүүлэгдэжэ байһан тухай Н. С. Хрущев хөөрэжэ үгөө. Һүүлэй арбан жэл соо орон доторнай электрын элшэ хүсэ гаргалга 134 миллиард киловатт-часһаа 412 миллиард час хүрэтэр нэмэбэ гэжэ хэлээ. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ Советскэ Союзай электростанцинуудай хүсэн ГОЭЛРО-гой түсэбөөр 10—15 жэлдэ хараалагдаһанда орходоо 7 дахин шахуу ехэ болобо. Венгриин предприятинууд Советскэ Союзда эрхим шанартай элдэбын электротүхеэрэлгэ яһала үгэдэг гэжэ Н. С. Хрущев тэмдэглэбэ.

Социализмын байгуулалтада Венгриин ажалшадай амжалтануудые хаража, совет хүнүүд үнэн зүрхэнһөө баясана. Венгри ерэһэн хүнүүд бүгэдөөрөө эндэ социалис промышленностиин болон хүдөө ажахын али тухай ехээр хүгжэжэ, бэхижэжэ байһаниие хараха юм.

Венгриин болон Советскэ Союзай хоорондо, юрэнхыдөө социалис оронуудай хоорондо дүй дүршэлөө андалдан абалсаха, аха дүүгэй экономическа харилсаатай байха гээшэ манай урагшаа дабшаха шухала нүхэсэл болохо ушартай гэжэ Н. С. Хрущев үргэлжэлүүлнэ.

СССР-эй болон Венгриин хоорондохи али алиндаа ашагтай туһатай аха дүүгэй холбоо барисаан энээнһээ хойшо бүри бэхижэхэ юм гэжэ тэмдэглээд, тиигэбэл бидэнэр ниитын дэбжэлтэ түргэнөөр туйлахабди гэжэ Н. С. Хрущев хэлээ.

Янош Кадарай болон Н. С. Хрущевой үгэ хэлэхэдэ олон дахин нэрьемэ альга ташалган болобо.

Митингын дүүрэхэдэ, Н. С. Хрущев комбинадай коллективтэ В. И. Ленинэй бюст бэлэг барюулаа.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

МАЛШАД ХАЙШАН ГЭЭД УРМАШУУЛАГДАНАБ

Нэгэтэ hаалиин фермэдэ ерэхэдэм, малшад намhаа иигэжэ асуугаа бэлэй:

— Социалис мурысөө эмхидхэнэбди. Ажалай дүн гарганабди. Теэд малшадые урмашуулха талаар ямар хүдэлмэри ябуулагдана гээшэб. hайнаар ажаллаhан хүнүүд ажалай нэмэлтэ түлөөhэ абажа байха ёhотой бэшэ аал?!

Энэ асуудал дэмы табигдаагүй. Энээнhээ урагша, хэдэн жэлэй саана малшад ажалаараа ходо урмашуулагдажа байгаашьегүй юм. Заримдаа иимэ хүдэлмэри ябуулагдабашье, нэгэ үе хэрэглэгдээд болишодог. Үгышье hаа, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагдадаггүй: түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэл, хэды хэмжээнэй түлөөhэ абахаб гэхэ мэтые малшадта, механизаторнуудта ойлгуулагдадаггүй байгаа.

Магтаалтайгаар хүдэлдэг, ажалаа бүтээсэтэйгээр эмхидхэhэн хүнүүдые урмашуулхын тула колхозоймнай правлени, партийна комитет зохихо хэмжээ хараалан бэелүүлдэг болоо. hаалиин фермэнүүдтэ социалис мурысөөнэй гурим тогтоогдонхой. hара бүри ажалай дүн согсологдоно. Ямар hаалишан мурысөөндэ эрхимлэн, hарынгаа даабарииие үлүүлэн дүүргээб—тэрэнэйнгээ хэмжээгээр ажалай нэмэлтэ түлөөhэ абана. Жэшээлхэдэ, түсэбhөө гадуур hаагдаhан hүнэй литр бүридэ 2 мүнгэн түлэгдэдэг. Үнгэрhэн февраль hарын дүнгөөр олон hаалишад урмашуулагдаа. Колхозоймнай түрүү hаалишадай нэгэн Цырендолгор Менжикова түсэбhөө гадуур 7 центнер hү hаажа, нэмэлтэ түлөөhэндэ 14 түхэриг абаhан байна. hаалишан Дари Батуева 9 түхэриг 80 мүнгэндэ хүртөө. Ажалаараа урмашуулагдадаг хүнүүд колхозоймнай бүхы отделенинүүдтэ бии.

Социалис мурысөөнэй хаа хаанагүй hайнаар эмхидхэгдэжэ, малшадай оролдосото үүсхэлээ гарган ажаллаhанайнь ашаар амжалта туйлагдана. Байгша оной түрүүшын кварталда колхознай 1600 центнер hү худалдаха түсэбтэй байhанаа, мартын 23-да тэрэнээ дүүргээд, даабариhаа гадуур 150 гаран центнер hү худалдаа. Илангаяа 1-дэхи отделенийн Боонай фермынхид ажалаараа шалгарна: гурбан hарынгаа даабарииие 100 шахуу центнерээр үлүүлэн дүүргэө. Урда жэлнүүдтэ hайнаар ажаллажа, коммунис ажалай нэрэ солодо хүртэhэн түс фермые коммунист Тимофей Менжиков хүтэлбэрилдэг юм. hү hаалгаар ехэ амжалта туйлаhанайнгаа түлөө мүнөөшье колхозой правлениин, партийна организациин дамжуулгын Улаан тугта хүртэнхэй.

Энээнтэй хамта hаалиин фермэнүүдтэ түрүү онол арга үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоо. Бүдүүн тэжээл буйлуулагдажа малда үгтэнэ. Искусственна аргаар hү бэлдэжэ, тугалнуудта уулганабди. Саашадаа энээниие бүри үргэнөөр хэрэглэхэ, отделени бүхэндөө бэлдэдэг болохо hанаатайбди.

Тиихэдэ хонин ажал дээрэ хүдэлдэг хүнүүд материальна талаараа баhал урмашуулагдадаг болонхой. Юуб гэхэдэ, хонин ажал артелиимнай олзо доход эгээл ехэтэй hалбаринь юм. Ушар тиимэhээ ойрын жэлнүүдтэ энэ hалбарияа горитой хүгжөөхэ зорилго табинабди.

Түл абалгын урда тээ колхозой правлени, партийна комитет социалис мурысөөнэй гурим зохёожо, hайнаар ажаллаhан хонишодто ажалай нэмэлтэ түлөөhэ үгэхөөр тогтоогоо hэн. Тэрэнэй ёhоор энэ жэлдэ 100 хонин бүриhөө 85—90 хүрэтэр хурьга абаад, эхэhээнь илгагдаха үе болотор бүрин бүтэнөөр түлжүүлhэн бригадада 4 хурьга ажалай нэмэлтэ түлөөhэн болгон үгтэхэ. 91-hээ 95 хурьга хүрэтэр абаhан бригадада—7 хурьга, 96-hаа 100 хурьга абаhандань—12 хурьга, 100-hаа дээшэ түл абажа, эхэhээнь илгаhан бригадада 15 хурьга үгэхэ болоно.

Иимэ хэмжээнэй хараалагдаhанай удаа хонишод ажалаа бүри hайнаар эмхидхэдэг, үбэлэй түлые гарзада оруулангүйгөөр харууhалдаг болоо. Мүнөө үедэ колхоздомнай 8 мянга гаран түл абтаа гэхэ гү, али 100 эхэ хонин бүриhөө 77 хурьган түлжүүлэгдэжэ байна. Эхэ хонидой олон отаранuудта ажалынь эмхитэй. Түсхайлан хэлэбэл, ахалагша хонишод Дамдин-Сурэн Жагбаев, Чагдар Банзаракцаев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг отаранuудта 100 эхэ хонин бүриhөө 86—89 хурьган абтажа түлжүүлэгдээ. Эдэ отарануудай хонишод түл абалгые бэлэдхэл hайнтайгаар угтаhан, хони, хурьгадаа hайнаар харууhалhан байха юм.

Мүнөө колхозоймнай партийна организаци эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри хэнэ. Малшадые КПСС-эй ЦК-гай декабриин болон февралиин Пленумүүдэй материалнуудтай танилсуулжа, тэдэнэй урда тодорхой зорилгонуудые табижа байнабди. Ойлгууламжын хүдэлмэридэ 40 гаран агитаторнууд хабаададаг юм. Колхозниидые, совхозой хүдэлмэришэдые материальна урмашуулха тухай Н. С. Хрущевой хэлэhэн үгые ажалшад угаа баяртайгаар угтаба.

Д. Бубеев,
Зэдын управлениин «Мир» колхозой парткомой секретарь.

ГЭРНҮҮДЫЕ hАЙНААР БАРИДАГ БОЛ[...]

3-дахи управлениин коммунис ажалай бригадые даагша Б. А. ПОЛТОРАЦКИИН хөөрөөн[...]

Манай бригадын барилгашад шэнэ амжалта туйлахын тула шармайн оролдожо байнхай. Урагшаа дабшаха замдамнай элдэб бэрхэшээлнүүд, дутагдалнууд тохёолдоно. Тэдэниие дабан гараха, ажал хэрэгэй дутагдал усадхаха, ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхэ, мүнөөдэр үсэгэлдэрэйхиhээ hайнаар ажаллахые оролдонобди.

Энэ зорилгоёо туйлахын тула ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, мүнөөдэр бүтээхэ хүдэлмэридэ эртээнhээ бэлэдхэхэ хэрэгтэй гэжэ тоолонобди. Үглөөдэр таhалгаряагүй hайнаар ажаллахын тула бидэнэр бэлэдхэлэй ажал эртээнhээ хэжэ дүүргэнэбди. Жэшээлхэдэ, үглөөдэр барилгын материалай асарагдаха байгаа hаань, машинын ябаха, мүн материал буулгаха газар сэбэрлэнэ, хана хирпиисээр бодхохо бүхы бэлэдхэл мүнөөдэр хэхэ гэжэ оролдонобди.

Манай бригадынхид мүнөө 80 байратай шэнэ гэр барижа байна. Эндэмнай Улаан-Үдын шэлэй заводой хүдэлмэришэд зөөжэ орохо юм. Иимэ ехэ гэрые бидэнэр хэдэн хуби болгон бодхоожо байнабди. 18 погонно метр утатай хуби бүхэндэ табан хүнhөө бүридхэгдэhэн звено ажаллана. Эндэ хүн бүхэнэй хэхэ ажал hайнаар тодорхойлогдонхой: нэгэ хүн бетон холисо ханада табина, нүгөөдэнь энэ холисо жэгдэрүүлнэ, гурбадахинь (эгээл эрхим мэргэжэлтэйнь) — гэрэй ханын газаада талын хирпиисэ табина, дүрбэдэхинь досоо талын хирпиисэ габина, табадахи гэшүүниинь табигдаhан хана сэбэрлэн жэгдэрүүлнэ. Бригададамнай гурбан иимэ звено эмхидхэгдэнхэй. Эдэ звенонуудай hаатангүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлхын тула тэдэниие ажалаар хангахые оролдонобди.

Заримдаа ондоо шалтагаанhаа hаатаха, ажалгүй зогсохо ушаршье үзэгдэдэг. Барилгын шухала материалнуудые, түсхайлбал хирпиисэ, холисо, плитанууд болон хабсаргамал түмэр-бетонно зүйлнүүдые башенна кранай нэгэ доро дээшэнь үргэжэ шадахагүй байhан дээрэhээ ажалаа нэгэ бага ондоогоор эмхидхээ hэмди. Үглөөгүүр ерэжэ, ажалгүй байжа hаатахагүйн тулада бригадымнай зарим гэшүүд үдэшэндөө үлэжэ, ханын хушалта табидаг, ажаллаха газартаа хирпиисэ, плитануудые зөөдэг болонхой.

Ажалаа таhалгаряагүйгөөр эмхидхэхэ гэжэ оролдоhоной ашаар муу бэшэ үрэ дүн туйлагдана. Манай бригада үдэр соо 22 кубометр хана бодхоохо нормоёо 30 кубометр хүрэтэр дүүргэнэ. Шулуушад аха дүү Сергей, Илларион Сазоновтон, Николай Кантеров, Юрий Пандырев, Николай Медведь, Мария Арюкина, Григорий Шерстнев болон бусад мэргэжэлтэй барилгашад нормоёо холо үлүүлэн дүүргэдэг. Бригадын бусад гэшүүд эдэнhээ жэшээ абажа, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахые, барилгые түргэнөөр дүүргэхые оролдоно.

Бидэнэр барилгаяа богони болзор соо дүүргэхэ гэжэ оролдохоhоо гадна, ажалайнгаа шанар hайжаруулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулнабди. Барилгые hайнаар хэхэ гээшэ хүн бүхэнэй нангин уялга болонхой. Гэр байрануудай газаа талые штукатурилхагүйгөөр бариха эрилтын табигдаhанай hүүлээр барилгын шанар hайжаруулха тон шухала. Хана хирпиисээр бодхооходо нэн түрүүн энэ хэрэгтэ анхарал хандуулнабди, хирпиисэ жэгдэ hайнаар, багаханшье үлүү гаргангүйгөөр табихые оролдонобди, хирпиисэнүүдэй хоорондохи зай түсхай хэмжүүрээр хэмжэн шалганабди. Иимэ аргаар ТЭЦ-эй, мүн 32 байратай шэнэ гэрэй барилга дээрэ ажаллаабди. Мүн мүнөө баригдажа байhан 80 байратай гэр иимэ аргаар бодхоогдоно.

Барилга-хабсаралгын 3-дахи управлениин олон бригада шэнэ аргаар ажаллана. Барилгын шэнэ технологеор хүдэлжэ эхилхынгээ урда тэрэниие hайнаар шудалха, түсхай ном уншаха, мэргэжэлтэдтэй зүбшэхэ хэрэгтэй болобо. Түрүүшын сагта олон бэрхэшээл тохёолдоhоншье байха. Барилгын шанар hайжаруулха гэжэ шулуушан бүхэн оролдоно.

Манай гараар бодхоогдоhон гэр байранууд газаа талаhаа штукатурилагдахагүй, харин тэдэниие гоё hайханаар, хүнүүдые баярлуулхаар барихын тула ехэ анхарал оролдолго гаргаха хэрэгтэй юм. Заримдаа ондоо шалтагаанhаа hаатаха ушар гарана. Юуб гэхэдэ, хирпиисын шанар муу байhаар. Татауровска, Улаан-Үдын заводуудай хирпиисэ хэмжүүрээрээ адли бэшэ юм. Тиимэhээ хирпиисэ адли зайтайгаар табихын тула зарим газартань ехэ холисо хэнэбди, заримдаа тэрэниие нимгэнээр табинабди.

Хирпиисэ галдадаг заводууд нэгэ стандартын хирпиисэ гаргаха ёhотой. Энэ талаар хэрэгтэй хэмжээ богони саг соо абаха шухала.

Гэр байрануудай газаа талын гоё hайхан байхын тула силикатна хирпиисэ хэрэглэгдэдэг болоо. Манай заводуудай галдадаг улаан үнгэтэй хирпиисэтэй силикатна хирпиисэ үнгэ үнгөөрнь тааралдуулжа хана бодхооходо, гэр байранууд гоё hайхан болоно, газаа талыень штукатурилха хэрэг үлүү юм.

Ажахын тоосоон тухай хэдэн үгэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Хэдэн жэлэй саада барилгын управлениин олон бригада ажахын тоосоондо ороhон байна. Энээнэй ашаар бидэнэр барилгын материалнуудые гамтайгаар, hайнаар гаргашалжа hураабди гэхээр. Мүн хэжэ байhан ажалайнгаа түлөө хүн бүхэнэй харюусалга дээшэлээ, тэдэнэр бодхоожо байhан барилгынгаа ёhотой эзэд болоhон байха юм. Ажахын тоосоондо ороhон бригаданууд барилгын ехэ материал, илангаяа ехэ хирпиисэ алмаhан байна, мүн барилгын өөрын үнэ хямдаруулха талаар зарим тэды үрэ дүн туйлагдаа.

Хирпиисээр гэрэй хана бодхоожо дүүргэхэтээ хамта барилгын талмай сэбэрлэхэ, материалнуудые эндэ үлөөхэгүй гэхэ манай бригадынхид оролдоно. 4-дэхи, 5-[...] харай хана бодхоожо эхил[...] ды шэнээн хирпиисын, тү[...] но зүйлнүүдэй хэрэгтэй [...] тодорхойлжо, хэрэгтэй зэрг[...] териалаа абанабди.

Манай барижа байhан 80 [...] тай гэрые июлиин 20 [...] дүүргэхээр хараалагданхай. [...] хана бодхоохо ажал Майн [...] болотор дүүргэхэ, 8.000 [...] хэдэн кубометр хюрөөдэмэл [...] алмаха гэжэ шиидээбди.

Хүсэ шадалаа, анхарал [...] гоёо гарган ажаллажа, до[...] лэй зургаадахи жэлэй түсэб[...] зорhоонь урид дүүргэхэ [...] өөhэдынгөө туhа нэмэри [...] барилгые hайнаар, түргэнө[...] даар, гоё hайханаар бариха [...] дүүргэжэ шадаха байhан[...] бригадынхид мэдүүлнэ.

А. Шу[...]

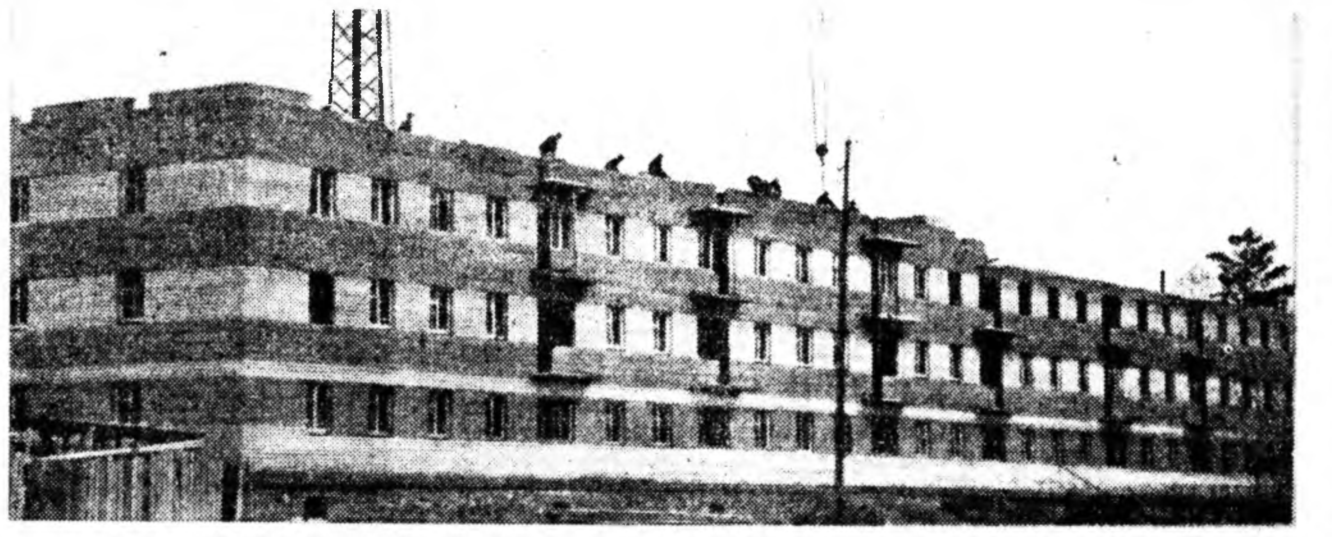

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарhаа): шэлэй заводой хүдэлмэришэдэй тосхондо нүхэр Полторацкиин бригадын бодхоожо байhан гэр. Коммунис ажалай ударнигууд Юрий Пандырев, Владимир Дружинин гэгшэд хүдэлмэрилжэ байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ХОЁР ОНДООГООР ХАНДАНА

УЛААН-ҮЫН ҮЙЛДЭБЭРИИН УПРАВЛЕНИИН ЗАРИМ АЖАХЫНУУДТА КУКУРУЗАШАДАЙ ЗВЕНОНУУД БОДОТООР ЭМХИДХЭГДЭЭГҮЙ, ТАРЯАЛАН ДЭЭРЭШЬЕ НАГ ШЭБХЭ ГАРГАГДАНАГҮЙ

Адууhа малаа шэмэтэ тэжээлээр гүйсэд хангахын тула управлениин ажахынууд энэ жэлдэ бүхыдөө 10,6 мянган гектарта таряалангай «хатан» кукуруза тарижа, га бүриhөө 155 центнер ургаса абаха гэхэ гү, али хамта 164,3 мянган тонно силос дараха зорилго табинхай.

Кукурузын ургаса миил зүндөө абтахагүй, тэрэнэй түлөө бодотоор оролдохо хэрэгтэй байhаниие hайн ойлгожо, управлениин зарим колхозууд тарилгадаа муу бэшээр бэлдэнэ. Жэшээлхэдэ, Десятниково тосхоной «Маяк» колхозой механизаторнууд бүхы машина техникээ hайнаар заhабарилаа. Мүн hайн шанартай үрэhэ хүрэнгэ гүйсэд хүрэхөөр бэлдэhэн байна. Эндэхид байгша ондо бүхы кукурузаяа «Буковинская-3» сортын эрхим шанартай үрэhөөр тариха юм. Юуб гэхэдэ, эртэ хюруу унадаг дээрэ газартай Тарбагатай нютагта богони болзорто эдеэшэдэг энэ сорт илангаяа таараха бшуу.

Гадна, артелиинхид таряалангаа hайнаар үтэгжүүлхэ тушаа горитой оролдолго гаргана. Бүри нёдондо намар байхада түсхай оньhожоруулагдаhан отряд эмхидхээд, таhалгаряагүй хүдэлжэ, бүхэли үбэлдөө хамта 6600 тонно, тэрэ тоодо 5000 тонно шэбхэ кукурузын газарта гаргаа. Мүнөөшье хүдэлмэриеэ үргэлжэлүүлhээр.

Тэдэнэй хүршэ—«Дружба», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд кукурузын тарилгада муу бэшээр бэлдэжэ байна. Энэ ургамалые эгээл үрэжэлтэй hайн, уhалагдадаг газарта тарихаар хараална. Тэндээ наг шэбхэ гаргажа, hайрам тогтоожо эхилhээр үйинэй.

Тиигэбэшье, үйлдэбэриин управлениин бүхы ажахынууд кукурузынгаа тарилгада булта иимэ hайнаар бэлдэжэ, ерэхэ ургасадаа hаналаа хүсэд табижа байна гэхык аргагүй.

Жэшээ болгон, Харганын Кировэй нэрэмжэтэ колхозые абаад үзэе. Нёдондо энэ ажахынхид гектар бүриhөө 200, центнер кукурузын ногоон набша намаа хуряаха гэжэ түсэблэhэн аад, оройдоол гектарай 61 центнер ургаса абаа hэн. Үнэндөө эндэ таряалан hайнаар уhалжа, элбэг баян ургаса абаха арга боломжо гүйсэд бии. Гансахан Харганын болон Бүхэнэй уhалуурийн hубаг ханаабуудаар 700 гектар таряалан уhалха аргатай байна. Теэд артелиинхид кукурузын газар уhалха тушаа энэ гэхэ юумэ хэдэггүй. «Хатаниие» тоогоогүй гэхэ гү, али тэрэниие элбэгээр ургуулхын түлөө оролдоогүй дээрэhээнь лэ мүнөө колхозой үхэр мал үбhэ тэжээлээр дутажа, бэрхэтэй байдалда ороо ха юм.

Теэд иимэ бирагүй байдалhаа ямаршье тобшолол хээгүй, кукурузадаа үнөөхил «хүйтэнөөр» хандажа, баhал тарилгадаа ёhоор бэлдээгүй hууна.

— Кукурузын тарилгада яhала бэлдэжэ байнабди. Үрэhэ хүрэнгэ хүсэд бии. Техникэмнайшье бэлэн болонхой, — гэжэ колхозой түрүүлэгшэ Л. А. Чойнзонов тордиhогүйгөөр хэлэнэ.

Үнэндөө колхоз тарилгадаа хүсэд бэлэн гэжэрхихээр үшөөл бэшэ байна. Илангаяа таряалантаа үтэгжүүлхэ, уhалха тушаа юушье хэнэгүй шахуу. Бүри hаянайл 2—3 трактор, машина табижа, наг шэбхэ зөөжэ эхилhэн нэрэтэй. Ондоогоор хэлэбэл, бүхэли үбэл соо оройдоол 180 тонно шэбхэ гаргагдаа.

— Бидэндэ кукурузынгаа газарта хүдэлхэ, наг шэбхэ зөөхэ тухыемнай үгэнэгүй. Бүхэли үбэлдөө малай фермэдэ үбhэ тэжээл зөөгөөбди. Юрэдөөл кукурузашан гэжэ нэрэhээ бэшэ юуншьегүй. Энэ ургамалые hайнаар ургуулхын түлөө ёhотой оролдолго гаргагданагүй гээшэ, — гэжэ кукурузашан Василий Дамбаев мэдүүлнэ.

Энэ кукурузашанай хэлэhэнэ зүйтэйл гээшэ ха. Колхозой али[...] мэдэ наг шэбхэ дүүрэн, т[...] зөөхэ гэбэл, трактор, маш[...] яhала олон. Гансал кукуру[...] ажалые бодото hайнаар эмх[...] таряалан дээрэ наг шэбхэ [...] газар зүбөөр үтэгжүүлхэ [...] артелиин хүтэлбэрилэгшэд [...] лаа хандуулнагүй ха юм.

Артелиин амбаарта мин[...] үтэгжүүлгэ яhала горитой [...] данхай. Теэд тэрэнээ ямар [...] хэды шэнээн оруулхаб гэжэ [...] hээ зүбөөр тодорхойлоодүй, [...] хүрьhэнэй шанарые харууhа[...] ташье зохёогоогүй байhаар.

— Колхоздомнай агро[...] аад, тэрэ мэтэ хүдэлмэри [...] гүй, — гэжэ түрүүлэгшэ х[...]

Мүнөө хабарай тарилга [...] үдэртэ улам ойртожо [...] Илангаяа энэ жэлдэ саhан [...] хуурайшаг уларилтай жэл [...] байhан дээрэhээнь таряаланг[...] наар уhалаа, үтэгжүүлээгүй [...] үндэр баян ургаса абахань [...] бшуу. Энээниие Кировэй нэр[...] колхозойхид ойлгохо зэргэтэй.

З. Т[...]

Улаан-Үдын үйлдэбэриин управлени[...]

МАНАЙ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР ЮУН ХЭГДЭЭБ?

ҺҮ ҺААЛИИН НЭГЭ

ҮШӨӨЛ ҺАНАҺАНДАА ХҮРЭНЭГҮЙ

Малда тэжээл буйлуулжа, шанаржуулжа эдюулхэhээ байтагай, бүдүүн хоолынь—үбhэ, hолоомо зөөжэ асаралга заримандаа таhалдашана. Оньhон аргаар үнеэ hааха «ёлочко» байрынгаа хүйтэн ушарhаа мууса хүдэлнэ. hүнэй гараса тон бага. Малшадай ажалайнгаа hүүлээр амарха гэхэдэ, культбаза түлигдэдэггүй, хаалтатай. Тобшоор хэлэхэдэ иимэ удхатай бэшэг Нарhатын совхозой Хэрдэндын гүүртэhээ редакцидамнай эльгээгдэжэ, газетымнай хуудаhанда толилогдоhон байгаа. hаяшаг Яруунын үйлдэбэриин управлениин ажахынуудаар ябаха зуураа, тэрэ гүүртэдэ хүрэhэн байнаб.

—Хоёр hарын урда тээхэнэ hэбэреэхэн байдалтай hэмди даа,—гэжэ ахалагша hаалишан Нелля Николаева сэхээ хөөрэжэ эхилбэ.—Тиихэдэ дутаха, дундаха юумэн олон hэн. Тэдээн тухайгаа совхозойнгоо ноёдто хэлэжэ сухэроод, газетэдэтнай бэшэг ябуулжа, статья тунхаглуулhамнай, тодорхой хэмжээнүүд абтажа, дутагдалнууднай яhала усадхагдаа. Малдаа мүнөө тэжээлынь буйлуулжа эдюулнэбди. Энээниие хэхын тула хэрэгтэй түхеэрэлгэтэй болонхойбди. hаамхай үнеэн бүриhөө суудхэдээ 5—6 литр hү hаанабди.

—Культбазамнай штукатурлагдажа, дулаалагдажа, шэмэглэгдэн гоёогдожо, орохоhоо зохид болонхой,— гээд залуу тугалшан Цырегмаа Базарова урмашан нэмэнэ.— Тэндэмнай долоон хоногто нэгэ дахин кино гарадаг болоо. Тэдэгээн Нарhатын дунда hургуулиин hурагшад айлшалжа, hайн концерт табяа. Багшань хими тухай hонирхолтойгоор хөөрэлдөө хээ hэн. Культбазадаа мартын наймандa зорюулhан вечер өөhэдөө эмхидхэжэ, хүхинөө hэмди. Мүнөө бидэнэр, хэрдэндынхид хүдөөгэй уран hайханай самодеятельностиин харалгада хүнэй хойно гарахагүй гэжэ аhан шадалаараа бэлэдхэжэ байнабди.

—Тиимэньшье тиимэ даа,—гэжэ үнеэдые оньhон аргаар hаадаг агрегадуудай мастер Цырендоржи Ширапов Цырегмаагай үгэ тодожо абаад,—үшөөл ажал дээрэмнай дутагдал олон даа. Абаhаар хэлэхэдэ, «ёлочкоор» үнеэдээ жэл тухай hаажа, дүршэжэ байhан хэбэртэй аад, тэрэнэйнгээ шанда хүрөөдүйл байнабди...

Энэ мэтээр удаан саг соо, гүүртын малшад hанаhан, зориhоноо хөөрэжэ, байhан барайhанаа харуулжа, байдалтаяа тодо hайнаар танилсуулаа.

Гансал энэ Хэрдэндын гүүртэдэ үнеэдые оньhон аргаар hаадаг юм. Яруунын аймагай бусад ажахынуудта «ёлочконууд» нэгэ хирэ бии болоhон аад, мүнөө болюулагдашанхай. Тиимэ тула хэрдэндынхидэй нэтэрүүгээр «ёлочкые» нэбтэрүүлхэ гэжэ оролдожо байhан жэшээ илангаяа анхарал татасатай.

ГҮҮРТЫН ХЭРЭГ ТУХАЙ

ШЭНЭ ЮУМЭНДЭ ДАДАСА—ҺАЙН БЭЛЭДХЭЛҺЭЭ

Энэ гүүртын 170 гаран үнеэн бэе бэеhээ зуугаад метрэй зайда баригдаhан хоёр хашаанда байлгагдадаг. Иимэ байдалhаа уламжалан хашаа бүридэ үнеэ hаалгын зал түхеэрэгдэhэн, хоёр агрегат табигдаhан байна. Гаргаша, хүдэлмэри ехэтэй иимэ түхеэрэлгэ тодхолго унжагайраа.

Хабсаралга-барилгын хүдэлмэри үбэл болошоhон хойно дутуу ядуу хэгдэжэ, шанар муутайгаар бүтэhэн байна. Илангаяа доильна залнууд дулаа барисагүйгөөр баригдажа, тэндэ табигдаhан оньhон механизмууд үбэлэй хүйтэндэ хүршэжэ, хүдэлхөө болишодог ушар оло дахин үзэгдэhэн. Тиибэшье агрегадуудые даагша нүхэр Ц-Д. Шираповай, ахалагша hаалишад Нелля Николаева, Цырен-Дулма Жалсанова болон бусад туhалагшадай тэсэбэритэй оролдолгоор машинанууд удаан зогсожо байгаагүй.

Задагай тулюураар, тунайшаар агрегадуудай түхеэрэлгын хэгдэhэн тухай иимэнүүд жэшээ гэршэлнэ. «УДС-3» гэжэ маркын агрегадай залай үүдэнүүдэй нэгэн үбэлэй тэн үнгэртэр hула, брезентээр бүглөөтэй байгаа. Агрегадай электростанциин двигатель хабсаржа табихадаа, механигууд мотооройнь сорго газаашань гаргангүй орхижорхиhон юм. hүүлдэнь ахалагша hаалишан Нелля Николаева электростанциие хүдэлгөөд, ажаллажа байтараа тэрэнэйнгээ утаанда угаарташаhан байна. Энэшэлэн ехэ дутагдалнууд «ёлочкые түргөөр шудалан ашаглаха, үнеэдээ тэрээндэ hургаха хэрэгые хойшонь татадаг, ажаллажа, оролдожо байhан хүнэй урма зориг хухалжархидаг байгаа.

Оньhон аргаар үнеэ hааха шэнэ юумэндэ hаалишадые hургаха, дүршүүлхэ талаар совхозой мэргэжэлтэдэй зүгhөө бодото туhаламжа тон багаар үзүүлэгдэдэг. Энээниие hайнаар ашаглаhан газарта hаалишадые абаашажа харуулха, hургаха ябадал хэрэгсээгдэдэггүй. Тиибэшье оньhон аргаар hү hаалгые ном, брошюра уншажа, өөрөө ябууд hураhан мастер Цырендоржи Шираповай имагтал үүсхэл оролдолгоор мүнөө Хэрдэндын hаалишад түрүүшын бэрхэшээлнүүдые өөhэдынгөө хүсөөр дабажа гараа. Тэдэнэр шудалжа байhан шэнэ юумэндээ улам мэргэжэжэ, ганса нэгээрээ hүрэг үнеэдые hаажа, ёhотойл hүн далай салгидуулхал байхабди гэжэ этигэдэгынь тон hайшаалтай.

ҮШӨӨ ЮУН ХЭРЭГТЭЙБ?

Хэрдэндын 170 гаран үнеэдые эгээ мүнөө оньhон аргаар үнеэ hаадаг мастертаяа, хамта 8 хүн харууhалжа байна. Урдань үнеэдые гараар hаадаг үедэ эды толгой малые 15—16 хүн даадаг байгаа. «Ёлочко» нэбтэрүүлhэнhээ ажалай бүтээсэ хоёр дахин дээшэлhэн болоно. Энэ гүүртэ дээрэ тодхогдоhон хоёр агрегат мүнөөнэйхиhөө үшөө хоёр дахин олон үнеэдые хангажа шадаха хүсэтэй. Тиин гэтэр мүнөө хүдэлжэ байhан 7-8 хүн бар хүсөөрөө 300 гаран үнеэдэй тэжээл хашаа, хорёодонь асаржа эдюулхэ, шабааhа, шэбхыень хаяха хүдэлмэри огто диилэхэгүй болохолоорнь тэдээн дээрэ хэдэн хүн нэмэгдэхэ зэргэтэй. Тиигэн гэхэдээ ажалай бүтээсэ ехээр дээшэлхэ аргагүй болошоно.

Малай фермэ дээрэхи хүшэр хүдэлмэриие оньhожоруулга ганса «ёлочкоор» шиидхэгдэшэхэ юумэ бэшэ гэжэ hайса мэдэжэ байгаад, совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй саашань хүдэлмэри ябуулдаггүйнь гайхалтай. Хэрдэндын малшад хайшан гээ hаа, олон үнеэдые үсөөн хүнээр харууhалдаг, hаадаг болохомнайб гэжэ туршалга хэхыц тэдысэ, нэгэ хашаагайнгаа үнеэдые уянгүйгөөр, шэбхэ шабааhынь арилгангүйгөөр зузаан дэбдихэр дээрэ нёдондо үбэл байлгаа. Хабар дулаан болоходо тэндэхи шэбхэнь шэнгэржэ, малда ехэ хашалан болоо hэн гээд, мүнөө жэлдэ шабааhыень үглөө бүри түүжэ, забгүй дээрээ тухашаржа байнхай.

Задагай хашаа соо байлгаhан, уяанда бариhан үнеэдэй алинайнь харууhан хүнгэн ажалтайб, алиниинь үлүү ехэ hүтэйб гэжэ hаалишадhаа асуухада, уягдадаггүй үнеэд дээрэ гэжэ хэлэхэ юм.

— Силос hэндэжэ ашаалдаг механическа шанагатай, хоорботой тэргэ шэрэhэн, урдаа бульдозер шагтагалhан «Беларусь» маркын трактор түс гүүртэдэ үгтэхэ жэшээтэй hаань, маанадай мүнөө бүхэли үдэрөө шахуу улаан гараараа хэдэг ажал гансата оньhожоруулагдашаха hэн. Яахадааб гэхэдэ энэл универсал трактораараа орондоглодог тэргэдэнь бүдүүн, шэмэтэ тэжээл оньhон аргаар ашаалаад, хорёо соогуур шэрэжэ үрихэ аргатай бшуу. Бульдозерооро хашаа хорёо соо сугларhан шабааhа, шэбхэ хобхолжо, нэгэ газар суглуулаад, хожомынь сабшалан, поли дээрэ тэрэл трактораар гаргагдаха байгаа. Тиигэхэ аргатай болбол, бүхы үнеэдээ уянгүйгөөр байлгажа, мүнөө байhан тоото малшад 300 үнеэдые hаадгүйгөөр харууhалхадаа хүшхэржэ ядахагүй hэн.

Эгээл иигэжэ Цырендоржи Шираповай hанаhан бодолоо хэлэхэдэнь, сүг хүдэлдэг нүхэдынь ехэл зүбшөөжэ hуугаад hэн.

Нарhатын совхозой Яруунын үйлдэбэриин управлениин мэргэжэлтэд хэрдэндынхидэй дурадхал, hанамжые хаража, зүбшэжэ үзэхэ, тодорхой тобшолол хэжэ, малшадайнгаа эдэбхи хэшээл дэмжэхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Ц. ДУГАРОВ.

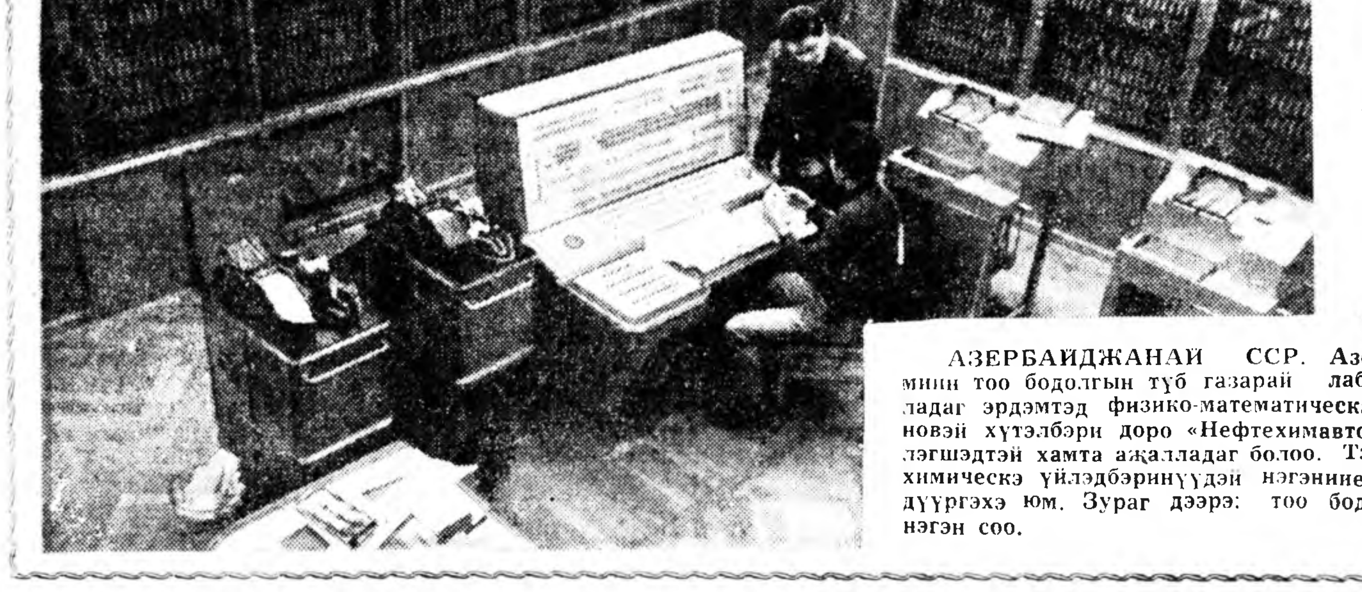

АЗЕРБАЙДЖАНАЙ ССР. Азербайджанай эрдэмэй Академиин тоо бодолгын түб газарай лабораторинуудай нэгэндэ ажалладаг эрдэмтэд физико-математическа эрдэмэй кандидат К. Шириновэй хүтэлбэри доро «Нефтехимавтомат» институдай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта ажалладаг болоо. Тэдэнэр Азербайджанай нефтехимическэ үйлдэбэринүүдэй нэгэниие хүтэлхэ оньhон арга зохёожо дүүргэхэ юм. Зураг дээрэ: тоо бодолгын түб газарай залнуудай нэгэн соо.

ТАСС-ай фотохронико.

ЭСЭГЭ ОРОНОЙ ЭРДЭМ УХААНАЙ ТҮҮХЭДЭ АНХА ТҮРҮҮШЫНХЕЭ

ЛЕНИНГРАД, (ТАСС). СССР-эй эрдэмэй Академиин цитологиин институдай эрдэмтэд, мүн Москва, Ленинградай бэшэ бэшэ эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта амиды клеткэ шэнжэлэн үзэхэ дэлхэйн дүй дүршэл согсолон ниитэлhэн зохёол бэшэжэ дүүргэбэ.

Институдай директор, СССР-эй эрдэмэй Академиин гэшүүн-корреспондент А. С. Трошин ТАСС-ай корреспондентдэ иигэжэ хэлээ:

—Биологиин хүгжэлтын мүнөө сагай шата дээрэ клеткын ажамидаралай жама ёhо шэнжэлэн үзэхэ тушаа нилээд ехэ туйлалтатай байгдана. Совет болон хилын саанахи эрдэмтэд ажамидарха эрхэ байдалдаа амитанай тараадаг болохын тулада, клеткэнүүдэй хайшан гээд хубилдаг шэнжэ шанарые эли тодо болгоhон яhала олон шэнэ баримтануудые hүүлэй жэлнүүдтэ олоно ябаа hэн.

Клеткэ гээшэ шэнжэлэлгэдэ орожо байhан хадань, тэрэниие олон янзын мэргэжэлтэй биологууд, медицинын болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд hонирходог юм. Тиимэhээ, хоёр боти болгоhон зохёол бэшэжэ хэблэн гаргаха гэhэн байгаа. Тиин хамтаржа бэшэhэн энэ зохёолой түрүүшын боти бэлэн боложо, Ленинградта хэблэгдэн гарахань. Хоёрдохи ботинь ерэхэ жэлэй эхеэр хэблэгдэхэ юм.

СОВЕТ ОРОН[...]

ҺҮЕЭ ФЕРМЭНҮҮД ДЭЭР[Э] ХАДАГАЛНА

МОСКВА, (ТАСС). Зунай [...] фермэ дээрэ hү хадагалха [...] далые «Во—1000» [...] шиидхэбэ. Тэрэ хадаа хү[...] хадагалха түхеэрэлгэ юм. [...] лэн hайса хүргэhэн уhаар [...] тээhээ хүреэлэгдэhэн х[...] угаа ехэ алюминиевэ амhар[...] hүеэ эюулхэ байна.

Энэ агрегат нэгэ хоёр ча[...] 1000 шахуу литр гэхэ гү, [...] 100-гаад үнеэдэй суудха [...] hүнэй hаамые плюс табан [...] дус хүрэтэр хүргөөхэ болон[...]

УРААЛДА БҮТЭЭҺЭН 150[0] МАШИНА

СВЕРДЛОВСК, (ТАСС). Д[...] Ураалай машина бүтээгшэд [...] лоон жэлэй эхилхэhээ [...] 1500 гаран шэнэ янзын м[...] хэрэгсэлнүүдые бүтээжэ г[...] Жэшээнь, дэлхэй дээрэ том[...] блюминг-автомадууд болон [...] халдаг экскаваторнууд, [...] урэмдэдэг түхеэрэлгэнүүд, [...] шухаг химическэ аппарадуу[...] рин нягта приборнууд [...] Ураалайхид өөhэдынгөө гар[...] продукциие орон доторoo х[...] нагүй эльгээхэhээ гадна, [...] хилын саанахи 50 гүрэнд[...] гадаг болонхой.

Хэдэн жэлэй саада тээ «[...] маш» заводой инженер[...] үүсхэлээр, дэлхэй дээрэ [...] машина бүтээхын түлөө мур[...] эхилhэн юм. Тиин, Свердл[...] болоhон техническэ конф[...] энэ техническэ дэбжэлтын [...] мурысөөнэй дүн бүридхэбэ. [...] хэдээ конструкторнуудай, [...] неринүүдэй, хүдэлмэришэдэй [...] долгын ашаар, хилын с[...] эрхим техникэhээ булюу [...] шанартай олон машина[...] бүтээдэг болоо гэжэ тодор[...]

БУРЯАД ҮНЭН
2-дохи нюур.
1964 оной апрелиин 3.

ҺУНГАГШАДАЙ ЗАХЯА, ДУРАДХАЛААР...

Фэбэбүүдэй хүдэлмэри

...депутадаар һунгагдахадам, ...һунгагшадай зүгһөө нилээд ...дурадхал һанамжанууд ороо ...ндэ ажаһуудалай хэрэглэм- ...ын, хүн зоной али бүхы ...дүүргэхын хойноһоо орол- ...һунгагшадтайгаа саг үргэлжэ ...ноор хүдэлхэ, эмхидхэлэй- ...хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр ...гахэ мэтын аргагүй шу- ...заабаринуудые намда ...ой.

...элүүлхын хойноһоо ...лэ үдэрһөө оролдожо эхи- ...дотор ажахын болон бу- ...нуудаар саг үргэлжэ һо- ..., сессинүүдэй шиидхэбэри- ...алгадгүй танилсадаг. һун- ...удэр бүхэндэ шахуу уул- ...шаб.

...болото дээрээ ямар юумэ хэ- ...гээшэбиб?

...болбосон түхэлтэй болгохо ...саг үргэлжын комиссиин гэ- ...уялга дүүргэдэг, тэрээнэй ...хэмжээ ябуулгануудта ал- ...хабаадалсадагби. Харгы ...шулуу, асфальт дэбдихэ ...шанарые шалгадаг, хар- ...барилгын болон ашаглалгын ...нуудтай, асфальт, бетон ...дэг заводтой саг үргэлжэ ...байгшаби. Жэшээнь, дур- ...управленинүүдэй хүдэл- ...хоёр дахин шалгаһан, харгы ...альт дэбдижэ гү, заһабарил- ...байһан участогууд дээрэ ошо- ...би, хүдэлмэришэдтэй хөө- ...би. Тиигээд элирүүлэгдэһэн ...дануудые яажа усадхаха ...-гай болон ДЭУ-гай на-

чальнигуудта хандаһан, асфальтын шанар муутай байһан тухай мүн лэ тэндэ мэдээсээ һэнби. һүүлээрнь бодото хэмжээнүүд абтажа, дурсагдаһан дутагдалнууд усадхагдаа.

Манай комиссиинхидай үүсхэлээр автобусуудай ябадаг харгынуудай 94 процент асфальт болон шулуун дэбдихэртэй болонхой. Мүн һүүлэй үедэ 15 будканууд баригдаһан, автобусой хуушан павильонууд булта заһабарилагдаһан, 13 шэнэ тиимэ павильонууд баригдаһан байна.

Тэрэшэлэн 9-дэхи лини дээрэ автобусуудай ямараар ябажа байһаниие ажаглажа ябадагби... Тиихэдэ автобусууд үсөөдэнэ, заагдаһан саг соогоо ябанагүй гээд олохон хүнүүд намда гомдоо һэн. һүүлээрнь өөрөө энэнииень шалгажа үзөөд, 3-дахи АТК-да орожо хөөрэлдэһэн, жолоошодой суглаа үнгэргүүлһэн байнаб. Тэндэ юун тодорооб гэхэдэ, дурсагдаһан эмхиин хүтэлбэрилэгшэд гүрэнэй түсэб дүүргэхын, ажалай журам бэхижүүлхын хойноһоо ёһоор оролдоггүй, зарим жолоошод болон кондукторнууд лини дээрэ хойнотожо гарадаг, олохон машинанууд али нэгэн техническэ шалтагаан дээрэһээ гараждаа сагһаа урид бусашадаг, тэрээн дээрэһээ үдэр үдэрэйнгөө даалгабари һэатуулдаг байба... Энэ дутуу дундануудые зайсуулха тушаа тогтоолшье абтажа, һүүлээрнь дахин шалгажа үзэхэдэ,яһала ехэ юумэ хэгдэһэн, жолоошодой журамшье элитэ һайжарһан байгша.

Баһа худалдаа наймаанда туһалха тухай һунгагшадай захяа дурадхалнууд ороо бэлэй. Энэ талаар одоо миин байжа яажа болохоб. Округ доторойнгоо магазин бүхэнэй ямараар худалдагые, хүн зониие хэр зэргээр хангадагые яһалал анхаралдаа хадуужа ябагдаха юм. Жэшээнь, Шэнэ Комушкадахи эдеэ хоолой магазиниие заһабарилга ехээр унжагайраа юм. Тиихэдэнь өөрын оролдолгоор хилээмэнэй киоск нээлгээ һэнби. Мүн наймадахи магазинда кассань ганса аад, таһаг таһагуудта ондо ондоо талон сохидог, энээн дээрэһээ нэгэ хүн гурба-дүрбэ дахин оошорто байха баатай болодог һэн. Энэ дутагдалыень усадхажа үгэлсөө һэм.

Гүрэнэй, кооперативна зөөриие хямгадан гамнаха тухай, магазин соогоо, мүн газааньшье ариг сэбэр сахиха тухай наймаалагшадтай хөөрэлдөө һэнби.

Столовонуудые баһа шалгалсаа һэнби. Мяханай комбинадта нүхэр Санинай даадаг столово тон муугаар хүдэлдэг һэн: бэлдэһэн эдеэнииньшье амтагүй, нэгэ янзын байһан юм. Гадна блюдэнүүдтэ мяхаяа меню соо заагдаашаһаа дутуу хэдэг, ороһон уладта хатуу шэрүүнээр хандадаг байба. Энэнь шалгалтын лэ хүсөөр элирүүлэгдэжэ, сүм усадхагдаа.

Хэдэн хүнүүдтэ гэр байрыньшье асуудалаар туһалааби.

һунгагшадтаяа иимэ саг үргэлжын холбоотой байхада, хүнүүд өөһэдөө намтаяа уулзахаяа ходо тэгүүлдэг, эндэ тэндэхи дутуу дунданууд тухай мэдээсэдэг гээшэ. Жэшээнь, наймадахи магазинда шанараа муудаһан консервын наймаалагдадаг тухай нүхэд А. К. Тихомирова, А. П. Леонтьева гэгшэд намда дуулгаа һэн. Тиихэдэнь горздравта хонходожо, тэдэ консервэнүүдыень шалгуулһан, хэмжээ абхуулһан байнаб.

Баһа 4-дэхи СМУ-да арадай дружиннигуудай бүлэг, хүүгэдэй комнато эмхидхэгдээ. Хэнэй үхибүүдэй ямараар һуража байһаниие шалгахашье ажал гарадаг.

Иимэрхүү хүдэлмэри ходол хэгдэнэ. Мүн өөрынгөө округой агитатор бүхэнтэй саг үргэлжэ холбоотой байдагби. Юуб гэхэдэ, эдэнэй хөөрэһөөр айхабтар олон юумэ мэдэжэ абана хаямбиб. Гансахан лэ Орловско, Улаан Одоной, Горькиин үйлсэнүүдтэмни арба гаран агитаторнууд тоологдоно. Эдэмни хаана юунэй хэрэгтэй болоһые ходол дуулгадаг.

Юрэдөө энэ тэрэ юумэ бүтээгээд, туһалаад байхадашни, һунгагшад ехэл баяртайнууд байха юм. Арадай этигэл найдабарида хүртөөд, тэрэнииень һанаһан соонь харюулжа ябаха гээшэ һүрхэйл байна даа.

Гэбэшье һунгагшадай һанамжа дурадхалнууд булта дүүргэгдэнэгүй. Юундэб гэхэдэ, зарим депутадууд али нэгэн комиссида ороһон аад гү, али даабари абаһан аад, тэрэнээ дүүргэдэггүй, эдэбхи үүсхэлгүйгөөр хүдэлдэг, бусад нүхэдөө гэдэргэ татадаг байна.

Арадайнгаа хэрэгтэ аша туһа ехэтэйгээр алба хэхын тула энэ доторойнгоо дутагдалые усадхаха бэзэ гэжэ бусад нүхэдтөө найданаб.

В. ХОХЛОВ,
Улаан-Үдын горсоведэй депутат.

Приморско хизаар. Далайда хүдэлхэ кадрнуудые бэлдэхэ Владивостогой дээдэ инженернэ далайн училищи байгуулагдаһаар 20 жэл болоо. Тэндэ бүхыдөө 4000 шахуу хүн һурана. Тэдэнэй дунда капитанууд, штурманууд, механигууд бии... Зураг дээрэ: судна жолоодохо отделенидэ һурадаг (зүүн гарһаа) Виталий Ястребов, Юрий Баскаулов, Владимир Иванов гэгшэд хэшээлдээ бэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ҮНДЭР НАҺАТЫН ҮРЭ ЕХЭТЭЙ АЖАЛ

РЕПОРТАЖ

...Ута сагаан һахалтай, үндэр сэхэ бэетэй ород үбгэжөөл библиотекэдэ ороод, малгайгаа абажа һугадаа хабшуулһанай һүүлдэ иигэжэ хандаба:

— Елена Климентьевна, миниингээ захил дүүргэбэ гээшэ гүт?

— Үсэгэлдэр асаржа үгөө. Баригты.

Дунда зэргын бэетэй тэрэ эхэнэр асуугша үбгэндэ Лев Николаевич Толстойн «Дайн ба амгалан байдал» гэһэн дамбагар зузаан ном һарбайба.

Энэ үеэр газааһаа олон хүбүүд, басагад орожо ерэнэ. Библиотекэ соо хүхюутэй, шэмээтэй болоодхибо. Тэдэнэй зариман Островскиин «Булад яажа хатуужааб?» гэһэн ном эринэ, нүгөөдүүлынь хүдөө ажахын, техническэ литератураар һонирхоно. Хүн бүхэн өөртөө хэрэгтэй ном болон брошюрануудые абаад гаража ошоно. Зариманиинь столдо һуужа, шэнэ газетэ, журналнуудые харана.

Энэмнай Мухар-Шэбэрэй аймагай Шэнэ-Заганай хүдөөгэй библиотекэдэ юрын лэ нэгэ үдэр болоһон хэрэг. Эндэ хүн зон ходо олон байдаг. Тиимэшье байхал ёһотой. Юуб гэхэдэ, дала гарабашье, хүнгэн сарюун нютаг зонойнгоо дунда хүндэтэй, арюун һайхан сэдьхэлтэнэй нэгэн энэ библиотекые даадаг юм. Нэрэ обогынь—Елена Климентьевна Брун.

Елена Климентьевна үни амаралтада гаража, гэртээ һууха эрхэ олоһон байха. Теэд, Елена Климентьевна энээн тухай нэгэташье дурдадаггүй, хэрбээ хэн нэгэнэй амархые дурадхаа һаа, үнэн зүрхэнһөө гомдохо байха.

Юһэн жэлэй урда тээ Е. К. Брун Шэнэ-Заганай библиотекэдэ хүдэлжэ эхилһэн. Тэрэ үедэ библиотекын ажал Заган тосхоной ажалшадай дунда ямараар табяатай байһыень харуулха хэдэн тоо, баримта дурдая. 1955 ондо энэ библиотекэ оройдоол 1940 хэһэг номтой байһан. Зонойнгоо тоогоор Заган тосхон аймаг соогоо эгээл ехэнүүдэй нэгэн юм. Тиигэбэшье библиотекэдэнь миил 200 хүн ябадаг байгаа. «Ном гээшэ хүнэй хани нүхэр, туһалагша мүн. Теэд, хайшан гээд энэ хоёрые нүхэсүүлхэб, юу хэлтэйб?» гэһэн асуудалнууд Елена Климентьевнагай толгойһоо гарадаггүй бэлэй. Библиотекээе саг соонь нээгээд лэ һуубал, уншагшадай тоо олошорхогүй ха юм. Хүн зоной дунда ходо ябаха, тэдэнэй ажаһуудал, ажалтай танилсаха хэрэгтэй. Елена Климентьевна колхозой холын отарануудаар, һү һаалиин фермэнүүдээр, бригадануудаар ябажа, зонтойнь танилсажа эхилһэн байгаа. Нэгэтэ комсомол-залуушуулай һүнэй фермэдэ ошожо хоноо. һаял 17—18 хүрэжэ ябаһан шамбай залуу басагад, хүбүүд бүхэли үдэртөө яһала оролдосотойгоор ажаллаад, үдэшэндөө хэхэ юумэеэ оложо ядадаг байба. Нэгэшье ном журнал, радиоприёмник байгаагүй. Үни заяанда хаягдаха болошоһон гитарын һулахан абяан доро хатарһан, зугаалһан хэбэртэй болоод, шагайгаар наадажа сагаа үнгэргэдэг байшоо. Иимэ ушар хэндэ һайшаагдаха бэлэй. Энээнһээ боложо һара бүхэндэ һаалишад һэлгэгдэдэг, һүн багаар һаагдадаг. байба. Тэрэ үдэшэ Елена Климентьевна басагадтай үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэбэ. Оронойнгоо ниислэл хото Москва, баатар габьяата Ленинград тухай хөөрэһэнэйнгөө һүүлдэ уран зохёолшо Фадеевэй «Залуу гварди» гэжэ романай геройнууд тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгэбэ...

— Тэрэ үдэшэһөө хойшо тэбхэр найман жэл үнгэрөө,—гээд Елена Климентьевна хөөрэнэ. — Теэд, һанахадам, һаял болоһон шэнги агша. Юуб гэхэдэ, үдэр бүри шахуул иигэжэ ажалаа ябуулхые оролдодогби. Тэрэ үдэшэлэн басагадтай удаан хөөрэлдөө бэлэйб. һаалишад шэнэ юумые ехэтэ һонирходог байшоо. һүүлдэнь колхозой правленидэ ерээд, радиоприёмник басагадта абажа үгэхыень дурадхаа һэм. Нэгэ хоногой үнгэрһэн хойно тэрэ фермэдэ дахин ошоходоо, совет уран зохёолшодой шэнэ шэнэ номуудые абаашаа һэм. Фермын басагад нэгэ таһаг соогоо улаан булан нээнхэй, радиоприёмнигоо табижархёод, хүгжэм шагнажа һуугаа бэлэй. Иигэжэл шэнэ хани нүхэдтэй болоо һэм. Тэдэмни библиотекын эгээл эдэбхитэй уншагшадай нэгэн болонхой.

Эдэ бүгэдын ашаар мүнөө уншагшадаймнай тоо 1300-һаа холо үлүү гараа.

— Библиотекэдэтнай ном хэр олон бблонхойб?—гэжэ асуубабди.

— Юрэдөө 1955 онойхитой сасуулбал, яһала олон гэхэдэ болохо юм бээз. Тиин номуудаар үшөө баян болохын тула ходо оролдодогби,—гэжэ Елена Климентьевна харюусаба.

...Үдэшэ орой болобошье, Заган тосхоной тэг дундахи нэгэ гэр соо электрын гэрэл яларна. Шэнэ Заганай библиотекэ ажалаа үргэлжэлүүлһээр. Үбгэншье, залуушье хүнүүд энэ гэр тээшэ ларана. Шэнэ байдалай охин соо коммунизмын гэрэлтэ ерээдүй тээшэ дабшагша эдэ хүнүүд ажалдаа, ажабайдалдаа амжалта туйлахадань туһалхаар шэнэ юумэ мэдэжэ абахын тула энэ библиотекэдэ ерэнэ ха юм.

Л. ГОМБОЕВ,
манай штатнабэшэ корреспондент.
Мухар-Шэбэрэй Заган тосхон.

Багшын хүдэлмэри үгээр сэгнэгдэдэг бэ!

...хабарай ульһатайхан на- ...жигнүүлэн, халуудаад, дуу- ...оороо дүн сагаан хүнжэлөө ...абдаһандал, эбэр майланууд ...ахараа соохорлоно. Бэшүү- ...хозой түб тосхон Шэбэртэ ...абьяастайгаар зэдэлһэн ха- ...алай, хабарай һайхан хүг- ...хүдэр мотоорой хүнхинөөн ...булимгай.

...иимэ үедэ хүн бүхэнэй, ...зүрхөөрөө газаашаал тэгүү- ...дайдынгаа зэдэлтэр хан- ...дуран хүрэдэг ааб даа. ...айхан үхибүүд тухай хэлэл- ...й бэзэ. Теэд класс соо һуу- ...40-өөд һурагшад хабарай ...һайхан сагые хайхархаар бэ- ... Үхибүүдэй балшархан һо- ...ан бодол, дурыень үнгэтэ ..., таблицанууд, шадал соонь ...ка үгтэһэн элдэб янзын ...-даабаринууд, багшынь ...рса хөөрөөн бүрин эзэлэнхэй. ...зурагуудаар мэдүүлэл- ...зохёоно, һая уншаһан рас- ...һоо дурлаһан мэдүүлэлнүү- ...ээр бэшэнэ. Таблица дээрэ ...бутархай тус тус үгэнүүд ...болоногүй гэжэ хамтаа- ...рхэйлээд, тэдэнээ мэдүүлэл ..., нэгэниинь бэшэбэ. Тэрэ ...нүүдээ асуудалнуудаар ...ажа, урдань үзэһэнөө дабтөө, мэдүүлэл соохи үгэ- ...бэетэйгээ удхаараа хол- ...гэһэн тобшолол, тиигээд мэ- ...тухай юрэнхы тобшолол ...хэжэрхибэ. Тэрэ тобшоло- ...ороо дабтаад, һүүлээрнь ...мэдүүлэлнүүдые зохёожо, ...(сочинени) бэшэбэ. Иигэжэ ...мэдэхэ дадал юумэнһээ ..., саашань гүнзэгырүүлэн,

шэнэ ойлгосо бэхеэр хадуулгааша багша Дулгаржап Доржиевна Цыреновагай гайхалтай шадабари тухай забһарлал соо һанан һанан һуухадаа, хөөрэлдөөнэй утаһа татабаб.

— Хэдыдэхи жэлээ багшалнат?

— Арбадахи.

— Шадабаритнай оролдолгын, бэлэдхэлэй аша бэд даа.

— Багша зэргэтэйшье һаа, һурагшал байгаагүй сагтаа багшын нэрэһээ бэшэ юуншье хүндэ үлэхэгүй гэжэ һанагшаб. Онол Мэргэжэлээ хубаалдаһан үнинэй багшанар З. М. Миронова, Ф. А. Молотова ба бусад нүхэдөө наһаараа мартаха аалби.

— һуралсалай дүнгөөр класснай һургуули соогоо түрүү ха.

— Процент гээшэмнай дэгэлэй гадар талань ааб даа. Манайшни ажалай үрэ дары нюдэндэ харагдахагүй, жэл сагууд лэ шиидхэдэг гээшэ бэзэ.

Эдэ үгэнүүд 4 жэлэй урдахи нэгэ ушар һануулба. Дулгаржап Доржиевна тиихэдэ өөрынтөө энэл класстай түрүүшынхеэ танилсажа байгаа һэн. Ород, буряад, татар долоотойхон үхибүүд түрүүшынгээ урогто. Елэгэр харахан гэзэгэдээ сэнхир лентэтэйхэн басагаханһаа фамилииень асуухада, «фамили» гэжэ үгэ мэдэхэгүй байшаба. «Хэнэйбши?» — гэхэдэнь, «Папын», — гэһэн харюу энеэдэ гаргаа бэлэй. Ород хэлэндэ олохон үхибүүд бирагүй гэжэ тодорбо. Теэд эдэмнай ород хэлэн дээрэ һураха үхибүүд байгаа бшуу. Харин тэрэл басаганай мүнөө ородоор бэшэһэн сочинени уншаад, тугаар тоб байса харюусажа байһыень һанахадаал, Дулгаржап Доржиевнагай 4 жэл соо бүтээһэн ажалай, хэшээл оролдолгын баяр гашуудалай, дабшалтын үрэ дүнгые хэмжэхэ шагнуурэй бишыхан нэгэ шагайе бэряад байһандал нэгэ тиимэ бодол түрөө бэлэй.

һуралсалтайнь танилсаад байхадаа, бата бэхи дадал шадабаритай, эрдэм бэлигтэй, дүрбэн тэгшээр хүмүүжүүлэгдэһэн, залхуурхые мэдэдэггүй, ажаллаха, һураха дуратайгаар һургагдаһан үхибүүд гэжэ лаб баталхаар.

Дулгаржап Доржиевна хүгжэмэй эрхим бэлиг шадабаритай аад, һурагшадаа дуу хүгжэм, уран һайхан юумэндэ ехээр дурлуулжа шадаа. 4-хи классай һурагшад багшынтаа хүтэлбэреэр дуу, хатар, уран шүлэг бэлдэжэ, һургуулидаа, клуб, фермэнүүдээр ходо концерт харуулдаг. Дулгаржап Доржиевнагай үнгэргэдэг дуунай урогууд ходоол нэмэл гэжэ соносхогдонхой.

Липецкэ һургуулинуудай болон ороной бусад түрүү багшанарай дүй дүршэлые энэ багша шудалаад, тэрээнээ ажалдаа шууд зоримгойгоор нэбтэрүүлжэ, хэшээлнүүдээ түгэс бэлэдхэлтэйгээр, үндэр шанартайгаар үнгэргэдэг дээрэһээнь бусад һургуулиин багшанар ходо ерэжэ, урогыень шагнан һонирходог, ажал дээрэ жэшээ болгон хэрэглэдэг юм.

Мухар-Шэбэрэй аймагай Шэбэргын дунда һургуулиин багшанарай коллектив директор Л. Н. Степанов түрүүтэй һургуули тухай коммунис партиингаа, правительствын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө эршэмтэйгээр оролсоно.

Энэ хүдэлөөндөө өөрын залууршадтай. Тэдэнэй нэгэн Д. Д. Цыренова болоно.

Д. ТОГОШИЕВ,
газетын штатнабэшэ корр.

Соёлой һонин

ШЭНЭ КИНОТЕАТР

ПЕТРОПАВЛОВКА. Зэдын аймагай түб тосхондо «Колос» гэжэ нэрэтэй шэнэ кинотеатр ашаглалгада үгтэбэ. Харалгынь зал 300 хүнэй һууха һууритай, үргэн экрантай юм.

СУББОТО БҮХЭНДЭ КОНЦЕРТ ТАБИНА

ХОРИ. Аймагай Дунда-Худанай найман жэлэй һургуулиин һурагшад уран һайханай агитбригада эмхидхээ. Тэдэнэр Могсохон тосхондо ойро шадарай мал ажалай гүүртэ, отарануудта суббото бүхэндэ ошожо, һонирхолтой концерт табина. Концертын урда тээ багшанар дотоодын, уласхоорондын байдал тухай лекцинүүдые уншадаг юм.

Уран бэлигтэ үхибүүдээ ерэһэн лэ газартань түрэлхидынь халуунаар угтана.

Ц. Ванчикова.

ХИМЭЭР ҺОНИРХОНОД

БАРГАЖАН. Аргада тосхоной эхэнэрнүүдэй хамтын суглаан дээрэ тэндэхи һургуулиин багша Л. Л. Лыгденова химиин хүгжэлтэ тухай элидхэл уншажа, суглаарагшадые ехэтэ һонирхуулаа. һүүлээрнь олон үхибүүдые хүмүүжүүлһэнэйнь түлөө хэдэн эхэнэрнүүдтэ орден, медаль барюулагдаба.

Суглаанай түгэсхэлдэ уран һайханай кинофильм харуулагдаа.

Н. Кузьмин.

Редакцида ерэһэн бэшэг

Уншагшадгүй библиотекэ

Загустай тосхон гансашье Чисаанынгаа совхоздо бэшэ, мүн баһа Хориин аймаг соогоо томохон һуурин гэжэ тоологдодог байна. Эндэ аяар гурба мянган зон ажаһуудаг гэлсэнэ.

Гэбэшье, Чисаанын хүдөөгэй библиотекэ (даагшань нүхэр Р. В. Намшиева) ажалшадай дунда номуудай баялигые, илангаяа партиин ЦК-гай декабриин болон февралиин Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые мүн баһа хүдөө ажахын түрүү дүй дүршэлые харуулһан номуудые совхозой отделенинүүдэй хүдэлмэришэдэй дунда оролдосотой, һайнаар ябуулнагүй. Тэрээнһээ байтагай, номуудайнгаа жасые олошоруулхашье гэжэ эрмэлзэнэгүй гээшэ ха. Тус библиотекэдэ буряад уран зохёолшодой һүүлэй үеын шэнэ номууд үгы шахуу.

Совхозой отделениин гурба мянган зонһоо оройдоо 130 библиотекын уншагшад гэжэ тоологдоно. Харин эдэ уншагшадай тон хахадынь һурагшад гэжэ мэдэһэмнай, оройдоо 65 хүдэлмэришэд, алба хаагшад байба. Иигэжэ тус библиотекэ үнэн дээрээ уншагшадгүй гэжэ сэхэ хэлэлтэй.

Гадна, тус библиотекын уншалгын таһалгада ори ганса түхэреэн стол, 4 стул, ханаарнь нэгэшье портрет харахагүйт.

Хориин аймгүйсэдкомой соёл культурын таһаг Чисаанын хүдөөгэй библиотекые даагша нүхэр Р. В. Намшиеваһаа хүн зоной дунда номой баялигые оролдосо ехэтэйгээр дэлгэрүүлжэ байхыень эриилтэ табихаар болоо бэшэ аал?

А. Мангатханов.

Венгер арадай һайндэр

...оровскэ Германида эсэргүү ...тугэлдэр тэмсэл хэжэ ...үедөө баатарлиг Совет ...фашис сэрэгүүдэй үлэгдэл- ...Венгриин газар дээрэһээ ...юһэн жэлэй урда тээ, ...оной апрелиин 4-дэ нам- ...гаргаад, шэнэ социалис ...тво байгуулха эгээн гэрэл- ...венгер арадай үмэнэ ...үгөө һэн.

...рөөрэлгынгөө ойе баярай ...байдалда тэмдэглэхэдээ, ...иин ажалшад гайхамшагта ...ануудайнгаа дүнгүүдые ...хананзяар, омогорхохо ...омогорхон гаргана. ...иин алдарта хүдэлмэришэ- ...социалис партиин хүтэлбэ- ...эдэ түйлалтанууд дайша- ...таһан байха юм. Ороной ...ажабайдалда социализм ам- ...түгэсөөр бэелүүлэгдэнэ, ...нүүд болоно. Социализм ...тодорхой хэрэг болоо, тэ- ...хүсэдөөр байгуулхын ту- ...венгер арад зоригжолтой- ...ажаллана.

...рие «гурбан миллион ...шадай орон» гэжэ урдань ...һэн. Ниитын шэнэ бай- ...капиталистнууд болон ...ээзэрхэлгые эсэс- ...хээ, Эхэ оронойнгоо аша ...зорюулан, зохёохы ажал ...арга бүхы ажалшан арадта ...арадай засаг ороноо инду- ...цилаа, хүдөө ажахыгаа ...ёһоор шэнэдхэн байгуу- ...социалис соёл культурые ...хүгжөөгөө.

...риин олонниитэ ажалшадай ...жэл ерэхэ тудам һайжар- ...оороо ороноо хамгаалгын ...съезд дээрэ һаяхан үгэ ..., Янош Кадар иигэжэ онсолон тэмдэглээ. Хүн зоной байдал һайжаруулха талаар ехэ амжалтанууд туйлагдаа. «Манай арадай байдал нилээд һайжараа гэжэ бидэнэр хэлэжэ шадаха байнабди. Манай хүн зон һайнаар эдеэлдэг, болбосоноор, намдуу түбшэнөөр, ерээдүйдөө этигэл найдабаритайгаар ажаһуудаг» гээд тэрэ хэлэһэн байна.

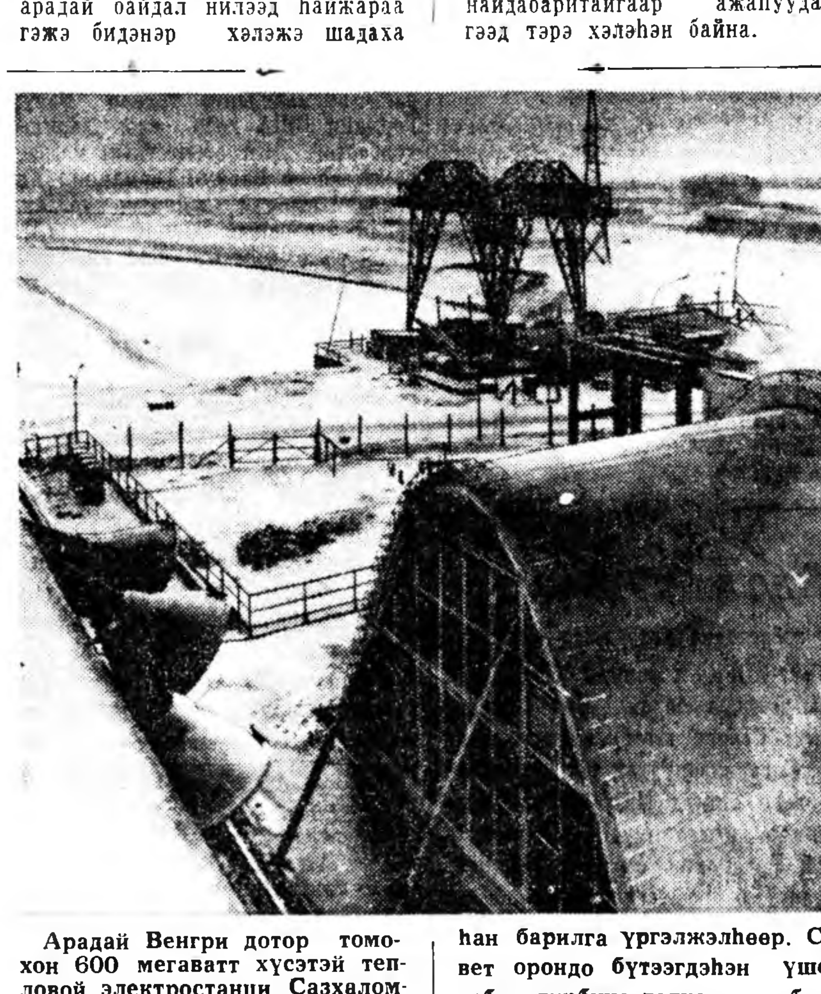

Арадай Венгри дотор томохон 600 мегаватт хүсэтэй тепловой электростанци Сазхаломбадтда баригдажа байна. Түрүүшын агрегат мүнөө зайн гал үгэжэ эхилээ. Советскэ Союзай туһаламжатайгаар хэгдэжэ байһан барилга үргэлжэлһөөр. Совет орондо бүтээгдэһэн үшөө табан турбина тодхожо табиха юм. Зураг дээрэ: электростанциин хүдэлжэ байһан агрегат.

МТИ—ТАСС-ай фото.

Социалис Венгриин уласхоорондын нэрэ хүндэ хэмжээлэшэгүйгөөр дээшэлээ. Энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха политикын илан мандахын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангахын түлөө парти, хүдэлмэришэн-таряашанай революционно правительство, бүхы венгер арад эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Советскэ Союзтай, бусад социалис оронуудтай хани, аха дүү ёһоной харилсаа холбоотой арадай Венгри өөрынгөө экономикые шууд сэхээр дэбжээнэ. Мүнөө орон дотор промышленна үйлэдбэри дайнай урда тээхи хэмжээндэ орходоо таба үлүүтэй дахин нэмэһэн байна. Хоёрдохи табан жэлэй түсэбые дүүргэхын тулада венгер арад дүрбэдэхи жэлээ хүдэлжэ байна. Энэ табан жэлэй дүүргэгдээд байхада, промышленна үйлэдбэри нэгэдэхи табан жэлэйхитэй сасуулбал, 45—50 процентээр дээшэлхэ байна.

Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй гэшүүн байһан Венгриин Арадай Республика уласхоорондын социалис ёһоной ажалай хубааралгада, мүн үйлэдбэриие түсхай мэргэжэлдэ оруулха, хамжажа ажалладаг болохо хэрэгүүдтэ, арадай-ажахын түсэбүүдые болон научно-техническэ харилсаа холбооё хоёр талын, мүн олон талын зүгһөө тааралдуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр, үрэ ехэтэйгээр хабаадалсана. Советскэ Союзтай республика илангаяа үрэ ехэтэй экономическа холбоо байгууланхай. 54 промышленна предприяти барилгадань Венгридэ манай орон техническэ туһаламжа үзүүлдэг. Тэдэнэй 29-ниинь ашаглалгада үгтэнхэй. Хоёр орон научно-техническэ документацинуудые үргэнөөр халан абалсадаг, түрүү дүй дүршэлөө бэе бэедээ дамжуулалсадаг.

СССР-эй болон Венгриин 1966—1970 онуудай арадай ажахын түсэбүүдые тааралдуулан зохеохо асуудалнуудые экономическа, научно-техническэ харилсаа холбооной талаар правительстванууд хоорондын советско-венгерскэ комисси һаяхан хаража үзөө. СЭВ-эй һанамжа дурадхалые хараада абалсан, машина бүтээлгын талаар саашадаа түсхай мэргэжэлдэ орохо, хамжажа үйлэдбэрилхэ, тэрэшэлэн хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленностиие хүгжөөлгөөр харилсаа холбоо байгуулха гээшэ түсгаар удха шанартай гэжэ хоёр тала тоолоно.

«Дружба» гэжэ нефтепровод Венгриин, СССР-эй болон бусад социалис оронуудай аха дүүгэй харилсаа холбооной үрэ дүн мүн. ВНР энэ нефтепроводоор совет нефть дамжуулан абадаг. «Мир» гэжэ үндэр вольтно электро-дамжуулгын лини Советскэ Союзһаа абтаһан электрын элшэ хүсые хэрэглэхэ арга боломжо Венгриин арадай ажахыда олгоно.

Советскэ Союзай болон Венгриин хоорондо али алиндань ашатай туһатай худалдаа наймаан жэл үнгэрхэ тудам хүгжэнэ. Имагтал һүүлшын зургаан жэлэй турша соо эд бараа андалдан абалсалга хоёр үлүүтэй дахин нэмээ. Мүнөө үедэ Венгриин худалдаа наймаанай гурбанайнь нэгэ хуби Советскэ Союзай хубида хүртэнэ.

Культурна байгуулалтын, гэгээрэлэй талаар республика ехэ амжалтануудые туйланхай. 10 миллион хүн зонтой ороной табан хүн бүхэнэй нэгэниинь ямар нэгэн һургуулида, техникумдэ, дээдэ һургуулида һурадаг байха юм. Имагтал Венгриин дээдэ һургуулинуудта мүнөө 82 мянган хүн һурана. 150 мянга гаран эдир залуу хүбүүд, басагад профессионально-техническэ эрдэм шудална. Советскэ Союзай болон социалис Венгриин хоорондо байгуулагдаһан соёл культурын элдэб янзын, бата бэхи холбоон совет болон венгер арадуудай аша туһада тааруугаар жэл ерэхэ тудам үргэдхэгдэнэ.

Советскэ Союзай болон Венгриин хоорондохи экономическа, политическэ, культурна али бүхы талын холбоо барисаан угаа ехэ удха шанартай. Энэ үрэ ехэтэй холбоо барисаан хоёр ороной аша туһада хүсэдөөр тааралдана, хоёр аха дүү арадуудай хани барисаае улам һайжаруулна, социалис лагериин түгэлдэр хүсые бэхижүүлнэ гэжэ ажабайдал харуулжа үгэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ партийно-правительственна делегациин Венгриин Арадай Республикада аяншалга советско-венгерскэ бата бэхи хани барисаае шэнээр, бүри эли тодоор харуулжа үгэнэ. Венгер арад совет арадай түлөөлэгшэдые хүндэтэйгөөр, аха дүү ёһоор угтажа, хоёр ороной золтой хубитай ерээдүй болгошо энэ хани барисаае бүри ехээр бэхижүүлхые эрмэлзэжэ байһанаа мэдүүлнэ.

Фашизмһаа Венгриин сүлөөлэгдэһөөр арбан юһэн жэлэй ойтой дашарамдуулан, совет хүнүүд социализм байгуулгые түгэсхэхын түлөө тэмсэлдэ шэнэ илалта туйлахыень аха дүү венгер арадта ехээр хүсэнэ.

Д. Бочаров.
(ТАСС).

БУРЯАД ҮНЭН
3-дахи нюур.
1964 оной апрелиин 3.

КОСМОНАВТНАР НИКОЛАЕВТНАЙ БҮЛЭ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): космонавтнууд Валентина Н… лаева-Терешкова Андриян Николаев хоёр өөһэдтэнь ерэһэн б… гүүдые үзэжэ байнад. Хоюулан сайлажа һуунат. Андриян Н… лаев ном үзэжэ байна.
ТАСС-ай фотохрони…

Арад зоной аша туһада

1941 ондо бэлэй. Хорёод наһаяа һаял шахажа ябаһан гүлмэр залуухан Жамьян-Дулма Балдоржиева Улаан-Үдын медицинскэ училищи дүүргээд, Хориин аймагай Зүүн-Хасуурта һууринда фельдшер болгогдон эльгээгдээ һэн. Эгээл эндэһээ нүхэр Балдоржиева арадай элүүрые хамгаалгын хүндэтэйшье, харюусалгатайшье үргэн харгыда гараһан намтартай.

Залуу басаган үдэр, һүни илгаагүй үбшэнтэниие аргалдаг, тэдэнэй дуудалгаар гэртэнь ошожо, хэрэгтэй туһаламжа үзүүлдэг һэн.

Тэрэ гэһээр тэбхэр 23 жэл үнгэршэбэ. Жамьян-Дулма Балдоржиевна Балдоржиева олон жэлдэ Ойбонто һууринай, Удинск тосхоной больницада хүдэлөө. Мүнөө үедэ Баян гол һууринда фельдшерскэ пунктые даагшаар ажаллана. Энэ нүхэрнай үнэн сэхэ ажалаараа зоной дунда хүндэтэй болонхой.

Жамьян-Дулма Балдоржиевна аймагай элүүрые хамгаалгын таһагай зүгһөө оло дахин һайшаалда хүртэһэн. үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаһан байна.

Арад зонойнгоо аша туһада хүдөөгэй юрын фельдшер өөрынгөө хубитые иигэжэ оруулалсана.

Н. Хазуев.

Эрхимүүд магтаалтай

СССР-эй хэлхеэ холбооной министрэй 1964 оной мартын 12-ой приказаар Россин Федерациин 350 гаран хүдэлмэрилэгшэд хэблэл тарааха хүдэлмэри амжалтатайгаар эмхидхэһэнэйнгээ түлөө баяр баясхаланда, мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Тэдэнэрэй дунда хэлхеэ холбооной Буряадай управлениин хүдэлмэрилэгшэд оролсоо. Хэлхеэ холбооной Хориин районой таһагай начальник Дина Сергеевна Спирина, Улаан-Үдын почтампын киоск даагша Анна Максимовна Осколкова, хэлхеэ холбооной Яруунын таһагай начальник Анна Иннокентьевна Иванова гэгшэд баясхаланда. шанда хүртэбэд.

Н. Хазагаев.

Хүдэлмэришэд — хүдөө ажахыда

Улаан-Үдын судна заһабарилгын заводой коллектив Яруунын совхозые шефтээ абажа, хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэдэнь туһаламжа үзүүлхэ зорилго урдаа табиһан байгаа. Совхозой хүтэлбэрилэгшэдтэй хэлсэһэн түсэбөө хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула тус заводой түсэблэгшэ Александр Егоров һаяхан тиишэ ошожо, байра дээрэнь юу хэхэ, бүтээхэ байһанаа хэлсэжэ, баталжа ерэһэн байна. Баталагдаһан түсэбэй ёһоор, тус заводой хүдэлмэришэд хоёрдохи, гурбадахи кварталай туршада гахайн, малай байрануудые оньһожоруулха болоно. Энээнһээ гадна ууралаар дулаасуулагдаха ехэ хүдэлмэри эндэ хэгдэхээр хараалагдаба. Мүнөө заводой хүдэлмэришэд эдэ барилгада хэрэглэгдэхэ зүйлнүүдые цехүүдтээ бүтээжэ эхилбэ.

Д. Балданов.

Д. УЛЗЫТУЕВ

Буряад зомни дурдаха

Нэгэ долгиндо һэжэгдэн,
нэгэ оршон тойрондо
удаан саг соо тэсэдэггүйб.
Хангал ногоон ой соошье
хамаг сагаа үнгэргэхэ
һаналгүйб.
Нарата дулаан нютагтаашье
наһаяа тоолон һуугаагүйб.
«Ээ, жэгтэйл хүнши даа» —
гээд
эжымни намаяа зэмэлдэг.
Үргэн уужам таладашье
үни удаан ябаагүйб,
аглаг үндэр Памирташье
алаг зүрхээ орхёогүйб.
«Ээ, бүтэхэгүйл амитанши даа»
— гээд
хани нүхэдни нам руугаа
зангадаг.
Амар мүрэнэй тохойдошье
амаржа удаан тогтоогүйб.
сэнхир хотын шууяан соошье
сэнгэжэ удаан ябаагүйб.
«Ээ, тэнүүл тэнхи хүнши даа»
— гээд
амарагни намаяа хараадаг.
Али али газартань
ами наһаяа хубаажа,
Нарата һайхан бүмбэрсэгөө
наһан соогоо тухэреэлхэб.
Нэгэтэ нэгэл унахадам.
нэгэл газар хушанааб даа.
«Ээ, бараг лэ хүбүүн һэнши
даа» — гээд
буряад зомни дурдаха.

Хэблэл тараагшадта шан

«Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдые олоор тараахын тулада конкурс тус газетэнүүдэй нэгэдэмэл редакци соносхоһон байна. Соносхогдоһон конкурсын дүн гаргагдажа, энэ оной 1-дэхи кварталда 200 болон дээшэ тооной газетэ тараһан ниитын тараагшад, почтальонуудта 10 түхэригэй шан угтэбэ.

Мухар-Шэбэрэй «Коммунизм» колхозой тракторна бригадын тоо бүридхэлшэ К. И. Челнокова, хэлхеэ холбооной Оронгын таһагай почтальон Д. Д. Дамбаев, Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой пенсионер К. С. Доржиев, Зэдын аймагай эд хэрэглэгшэдэй союзай номой товаровед Р. В. Конова гэгшэд нэгэдэхи шанда хүртэбэд.

Жэл соо 150 болон дээшэ хэһэг газетэ тараһан ниитын тараагшад, почтальонуудта хоёрдохи шан — 7 түхэриг 50 мүнгэ барюулагдаха болобо. Энэ шан 4 хүндэ, гурбадахи мүнгэн шан — 5 түхэриг 9 хүндэ хүртөөгдөө.

Газетэ, илангаяа «Правда Бурятии» газетэ тарааха талаар һайн үрэ дүн туйлагдаһаниие хараада абан, хэлхеэ холбооной Буряадай управлениин «Союзпечатиин» областной таһагай начальник Н. Х. Хазагаевта 20 түхэриг, газетэ тарааха талаар хүдэлмэри эмхидхэһэнэйнь түлөө газетнэ издательствын директор Н. Е. Левскидэ, тэрэнэй главна бухгалтер П. Я. Поповичто 10—10 түхэригэй шан олгогдобо.

«Буряад үнэн» газетэ тараалгын хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэһэниие тэмдэглэхэ зуураа, 2-дохи кварталда тус газетэ олоор тараагшадые шагнаха шан тогтоогдобо. Городуудта 50, хүдөө нютагуудта 100 хэһэг газетэ гурбан һарын туршада тараагшад 15 түхэригөөр, городуудта 30, хүдөө нютагуудта 75 хэһэг газетэ тараагшад 10 түхэригөөр шагнагдаха болобо.

Тэрэниие Джованни гэжэ нэрлэдэг байгаа

«Лейтенант Джованниин» ударидалга доро ородой энэ отрядай командирнуудай болон сэрэгшэдэй туйлаһан баатаршалга, эрэлхэг зориг тухай домог суу Тосканада үргэнөөр таранхай юм. Гитлеровскэ пленһээ зугадан тэрьедэхэ зуураа, хада уулануудта байрлаһан итальянска партизануудта бүлэг совет хүнүүдтэй сугтаа ерэжэ, фашистнуудта эсэргүүгээр хамтаараа тэмсэхэ арга олгохыень гүйһан хүн бэеэ иигэжэ нэрлэдэг һэн ха. Партизануудай хэнииншье энэ хүнэй бодото нэрэ обогые, мүн нүгөө ородой — отрядай политическэ комиссарай — хэн һыень огто мэдээгүй. Байлдаануудай нэгэндэ хүндөөр шархатаһанайнгаа һүүлээр комиссар хани нүхэдтөө итальян хэлэн дээрэ захяабэшэг орхиходоо, доронь — Иван Егоров гэжэ гараа табиһан байна.

Тосканай партизанууд энэ зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмэ бэшэгые буу барижа дайсанайнгаа урдаһаа хамта тэмсэһэн агуу ехэ хани барисаанай сэгнэшэгүй нангин зүйл болгон хадагалжа байдаг. Эндэ иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Тосканай хада уулануудта байрлажа тэмсэһэн бүлэг совет партизанууд гитлеровскэ булимтарагшадтай, итальян урбагшад-фашистнуудтай болоһон олон тоото байлдаануудта хабаадалсаа. Гитлеровскэ эзэмдэлгэһээ Тосканые сүлөөлхэ хэрэгтэ эдэ байлдаануудай үедэ совет партизанууд ехэ туһа нэмэри оруулалсаа. 1944 оной июниин 20-до немецүүд урда тээнь маанадта бута сохюулһандаа үһөөгөө абахын тулада партизануудта добтолоо һэн. Энэ тулалдаанда партизанууд гитлеровскэ ехэ техникэ хэрэгһээнь гаргаһан, олохон солдадуудыень хюдаһан байха юм. Итальянска хүтэлбэрилэгшэдэй шадамар бэрхэ ударидалгын ба партизануудай эрэлхэг зоригой ашаар дайсан сухариха баатай болоһон байгаа.

Үүрэй сайхаһаа үдэ тулатар байлдаан болоо. Шанга тэмсэлдэ булигдаха, бута сохюулха болоһоноо ойлгоходоо, немецүүд зугадан тэрьедээ. Партизанууд илаа. Итальянска партизанууд-коммунистнууд болон совет сэрэгшэд эрэлхэг зоригтойгоор байлдан, баатаршалга харуулаа. Плендэ ороһон манай нүхэдэй олониинь сүлөөдэ гараа. Гарибальдиинхид Италиин эрхэ сүлөөгэй түлөө дайлалдахадаа, тугаа үндэр дээрэ нэрэтэй солотойгоор абажа ябан, ёһотойл патриодууд байһанаа гэршэлээ. Манай олохон эрхим хани нүхэд — итальянецууд энэ байлдаанда эрэлхэг зоригой үхэлөөр унаһан байха юм. Эгээл энэ үедэ би шимэ уряагайгаар хандаhaб: Партизанууд-итальянецууд! Гартаа буугаа шангаар адхагты, гитлеровскэ булимтарагшадта, урбагшад-фашистнуудта эсэргүү тэмсэлээ халташье бү һуладуулагты. Дотоодын болон гадаадын дайсадһаа эсэгэ оронойнтоо нэрэ хүндые сахин хамгаалхаар хододоо бэлэн байгты! Эрхэ сүлөөгэй Улаан тугаа үндэр дээрэ үргэжэ ябагты! Илалта тээшэ урагшаа!

Иван ЕГОРОВ,
Витторио Синегалиин нэрэмжэтэ Гарибальдиин бригадын бүридэлдэ ороһон совет отрядай политическэ комиссар».

Гарибальдиин бригадын урдын политическэ комиссар Джаннини Унгереллиин хубиинь архивта Егоровой бэшэг хадагалагдана. Флоренци городой захада оршодог гэр байрадань энэ хүнтэй уулзаа һэм. Партизанска дайнда Джаннинитай хамта байлдаһан сэрэгшэд, тэрэ тоодо Гарибальдиин «Потенте» гэжэ дивизиин командирай орлогшо байһан Луиджи Карабальо бишыхан таһалга соо суглараа. Итальян ханинарнай хамтадаа партизанска дайн тухай домоглолнуудай ном бэшэжэ байнхай. Эсэргүүсэлтын итальянска хүдэлөөнэй түүхэдэ совет хүнүүдэй дүүргэһэн үүргэдэ зорюулагдаһан бүлэгүүд тэрээн соо гол һуури эзэлхэ юм. Итальян бусад партизануудһаа дуулаһан лейтенант Джованни тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэхыень гүйбэб.

— Манай бригадада, — гэжэ Джаннини хөөрэнэ, — барагсаахада 20 тухай совет хүнһөө бүридэһэн совет отряд ороһон юм. Совет Армиин лейтенант лётчик отрядые толгойлдог һэн. Бидэ тэрэниие Джованни гэжэ нэрлэдэг һэмди. Минии һанагшаар хадаа тэрэ 1943 ондо Волгоград шадар гитлеровецүүдээр плендэ абтаһан хүн гээшэ һэн ха. Киевтэ хүгжэмэй багша байһан Иван Егоров отрядай политическэ комиссар бэлэй. Бидэ тэдээн тухай эдэ багахан баримтануудые мэдэнэбди. Тэрэ үедэ байдалай хатуу. шанга байһанһаань партизанска ара нэрэнүүдтэй һэмди.

Джованни тухай үшөө юу хэлэжэ шадахабиб? Дунда зэргын бэетэй, сайбар сагаан шарайтай хүбүүн, ехэ болбосоролтой хүн бэлэй. Магад, тэрэ университедтэ һуража байтараа фронт эльгээгдэһэншье байжа болоо. Ушарынь хадаа тэрэ хари хэлэнүүдые — немец болон итальян хэлэнүүдые һайн мэдэдэг һэн. Тэрэ имагтал болбосорол ехэтэй, эрдэм бэлигтэй командир байхаһаа гадна, харин уласхоорондын, Италиин доторой политическэ оршон байдалые һайнаар ойлгодог хүтэлбэрилэгшэ байһан юм гэжэ энэ хүн тухай хэлэхэ байнаб. Бүхы партизанууд тэрэниие хүндэлдэг бэлэй. Лейтенант Джованни түрүүшын уулзалгаһаа эхилээд маанадай зүрхэ сэдьхэл эзэлһэн, дура буляаһан хүн байһан юм. Лейтенант Джованни эдэ бүхы арга шадабаряараа манай областьдо партизанска хүдэлөөе бэхижүүлгэдэ яһала ехэ туһа нэмэри оруулалсаа гэжэ би хэлэхэ ёһотойб. 1944 оной июниин 20-до олон арбаад итальянецуудай уршаг түбэгтэ ороод байхада болоһон байлдаануудта хатуу шангаар тулалдаһан отрядаа лейтенант Джованни ударидаа гэжэ Егоровой бэшэгһээ мэдэжэ абаба бэзэт. Энэ байлдаанда Джованни баатарай үхэлөөр унаһан юм: тэрэ итальянска партизануудта туһалхаяа отр… добтолон ороо...

Энэ ушар үүр сайха баг… Пьяндальберо гэжэ нютагта… байһан манай 60—70 хүнд… цүүд гэнтэ добтолбо. һаял… маанадта ерэжэ ниилэһэн д… тэдэнэр бултадаа шахуу бү… гүй һэн. Тэдэнэй байрлаһан … гэр сахин хараһан хэдэхэн … лэ буутай байгаа.

...Бороо хүнэгөөр адхаһан… орожо байгаа. Газаа … ранхы. Гитлеровецүүд һама… мэдүүлэнгүй гэртэ дүтэлэн… харуулшадыемнай һалгааһан … манай бүхы нүхэдые плендэ … хиба. Немецүүдэй буу шуу… хыень түрүүлэн дуулаһан со… нинарнай тэдэнэй хүн зонойн… гоор хэды булюу байгаашье … унжагайржа байнгүй, саг д… һалхаяа ошоһон байгаа. Хату… руун байлдаанда лейтенант Д… ни наһа бараһан, Иван Егоро… дөөр шархатаһан юм. Гэбэш… толго амжалта туйлаа: Джова… отрядай эрэлхэг зоригой, ш… ягай ашаар манай нүхэдэй… хубинь абарагдаһан байгаа. … дираа болон комиссараа алд… совет нүхэднай дайсанай гар… һон партизануудаа сүлөөлхы… хатуу шангаар эрэлхэг зориг… байлдаһан юм.

...Дайшалхы нүхэдынь пар… ска отрядай домог суу тухай… шэнэ баримтануудые дурдана. … пын бусад гүрэнүүдээр гит… цүүд болон тэдэнэй тала бари… эсэргүүгээр. тэмсэһэн бүхы со… рэгшэдтэ, бүхы совет хүнүүд… зүрхэнэй амаршалга хүргэхые … жи Карабальо хөөрэлдөөнэйнгөө … гэсхэлдэ гүйбэ.

— Фашистска алуурашадые … тэдэниие газарта шииһаһан … лай энхэ тайбанаар, зол жарг… гаар, хани барисаатайгаар … хынь тулада, би энэ хүсэлэ… нэртэ эльгээнэб, — гэжэ тэрэ …

И. БОЧ…
АПН-эй собк…

Флоренци.

АЛТАНДАЛ ҮНГЭТЭЙ ГҮРӨӨҺЭН

(ОНТОХОН)

«Нютаг оронойнгоо үргэмжөөр, наһаяа хүсэжэ ябанам» гэжэ буряадууд хэр угай хэлэдэг. Нээрээшье, ашатай туһатай юумэ абажа, эдлэжэ ябаа һаа, алтан дэлхэйдэ хуу бии. Алтандал үнгэтэй ан, гүрөөлшье бии. Нэгэ тиимэ гүрөөһэн ангирай голой арал соо үни заяанай байһан юм гэдэг. Ганса газаагаа тэрэмнай ялабхинаһан бэшэ, досоогоо бүри һайхан. Гүн ухаатай. Энэрхы сэдьхэлтэй. Ангирай гол үерлэһэн багтаа юушье урадхуулжа шададаг, боом соогоо абаашаа һаа, хосоргоодшье байдаг. Тиимэ түргэн урасхаалтай гол.

Нэгэтэ, юумын ори дуун болоходо, гүрөөһэнэй ошон гэһээ — нэгэ ангуушан тэрэ гол соо, боомой аманда урдажа ябаба. Аминаараа сасуулан оролдожо, уһанһаань тэрэниие гаргаад, бэеынгээ элшээр дулаасуулжа абаба. Амяа абаруулхадаа баярлаашье юумэ ааб даа. «Ашыетнай юугээр харюулха гээшэбиб» гэжэ ангуушан үгэеэ бараба.

«Алтандал үнгэтэй гүрөөһэн ангирай голдо бии гэжэ, амиды амитанда бү хэлээрэй. Тиигэжэ шадаа һаа, ашыем дүүрэн харюулаа гээшэш» гэбэ. «Хэндэшье хэлэхэгүйб» гэжэ найдуулаа һэн ха.

Олохоншье жэл тэрэ гэһээр үнгэрөө. Тэрэ нютагай ехэ ноёной һамган алтандал үнгэтэй гүрөөһэ үзэжэ, тушаан болоходо зүүдэлбэ бшуу. Айхабтар тэрэнь хорон зүүдэтэй эхэнэр. Эрэнь эбһээлһэн руунь харайлгадаг хүн. «Алтандал үнгэтэй гүрөөһэ хараһан хүндэ ехэ мүнгэ — шан олгохоб» гэжэ соносхол гаргаба. Мүнгэндэ нөөхимнай обтожо, хуу хэлэжэрхибэ. Ноён тэрэ хүнээрээ газаршалуулжа ошоод, мойһоной эшэ доро инзагаяа хүхүүлжэ байхыень харан сасуу харбаха гэхэдэнь:

— Хэн танда хэлээб, — гэжэ һураба.

— Тээ тэрэ хүн, — гээд харбажархиба.

— Мүнгэнэй түлөө ябадаг, туһые хороор харюулдаг, муу сэдьхэлтэ тэрэ хүнэй орондоо муухан нэгэ нүүлэ уһанһаа татажа гаргаһан һаам, барһан энэ инзагамни сохомшье үншэрхэгүй байгаа, — гээд ами табяа һэн.

Ц. Бимбаев.

БУРЯАД ҮНЭН

…-дохи нюур
1964 оной апрелиин 3.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Макариосай мэдүүлгэ

ПАРИЖ, апрелиин 1. (ТАСС). Грецескэ болон Турецкэ талые дэмжэдэггүй сэхэ хараа бодол Кипртэ «ООН-ой сэрэгүүдэй баримталхыень хүсэнэбди. ООН-ой сэрэгүүд ёһо гурим һэргээхэ хэрэгтэ туһалха ёһотой. Али бүхы доогуур хэгдэдэг ажал ябуулганууд болюулагдаха ёһотой» гэжэ Франс Пресс агентствада президент Макариосай хэһэн мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Хэрбээ Турциин үсөөнхидэй аралые хубааха баадхалга хээ һаань, ООН-ой зорилгоёо дүүргэхэнь бэрхэтэй болохо гээд президент үргэлжэлүүлэн хэлээ. «Туркануудта хани ёһоор хандахаар бидэнэр хододоо бэлэн байнабди. Гараһан асуудалнуудые хүсэ хэрэглэн шиидхэхэ ябадал бидэнэр буруушаанабди. Өөрыгөө тодорхойлхо ябадалда үндэһэлэн Кипрэй асуудал шиидхэгдэхэ ёһотой». Турциин үсөөнхидэй эрхые хангаха асуудал зүбшэн хэлсэхээр бэлэн байнаб гэжэ президент нэмээжэ хэлээ. Вице-президентээр Фазылем Кучук гэгшые һунгахые буруушаанагүйб гээд президент нэмээжэ хэлээ.

Кипртэхи байдалые гуримшуулха гээшэ ООН-ой түрүүшын бодото хэмжээ ябуулга болохо ёһотой гэжэ ООН-ой уласхоорондын хүсэнүүдые командалагша генерал Гьяни гэгшэтэй үгээ ойлголсоһон байнаб гээд Макариос мэдээсээ.

Лондондо хэлсээн болоно

ЛОНДОН, апрелиин 1. (ТАСС). Хоёр ороной хоорондо худалдаа наймаанай шэнэ хэлсээ баталха тухай асуудалаар Советскэ Союзай болон Великобританиин правительственна делегацинуудай хоорондо мүнөөдэр Лондондо хэлсээн эхилээ. Мүнөө хүсэндөө байһан хэлсээнэй болзор энэ оной июньдэ дүүрэхэ юм.

Аха дүү, хани ёһоной аяншалга

ПРАГА. Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ партийно-правительственна делегациин Будапештдэ ерэһэн тухай дэлгэрэнгы мэдээсэлнүүдые Чехословакиин хэблэл түрүүшынгээ хуудаһануудта толилно.

Совет арадай түлөөлэгшэдые Венгриин ниислэлэйхид угаа ехэ хани халуунаар угтаа гээд «Руде право» газетэ онсолон тэмдэглэнэ. Венгридэ Советскэ правительствые толгойлогшын хани ёһоор аяншалга социалис агуу ехэ хани нэгэдэлые саашадань бэхижүүлгэдэ туһалха гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

СОФИ. «Социалис хани нэгэдэлэй оронуудай бата нэгэдэл, хүсэ шадал бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангаха гол найдабари болоно гэһэн гаршагтайгаар. советскэ партийно-правительственна делегациин Венгридэ айлшалжа байһан тухай мэдээсэлые «Работническо дело» гэжэ газетэ түрүүшынгээ хуудаһанда толилһон байна. Совет айлшадые хани халуунаар угталга тухай Болгариин хэблэл дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ.

Н. С. Хрущевой аяншалга социалис хани нэгэдэлэй оронуудай хүсэ шадалые болон нэгэдэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһа нэмэри болохо гэжэ хэблэл тоолоно.

БЕРЛИН. Венгриин Арадай Республикада советскэ партийно-правительственна делегациин аяншалгада ГДР-эй газетэнүүд ехэ анхарал хандуулна. Венгриин ниислэлдэ делегациин ерэһэн тухай, совет арадай түлөөлэгшэдые баяртайгаар угтаһан тухай мэдээсэлнүүдые хэблэл эли газарнуудтаа толилно.

Энэ аяншалга хоёр ороной хоорондохи хани барисаа болон харилсаа холбоо саашадань бэхижүүлгэдэ, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые батадхалгада туһалха ёһотой гээд хэблэл онсолон тэмдэглэнэ.

ВАРШАВА. Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ делегациин Венгридэ айлшалжа ерэлгэдэ Польшын олониитэ ехээр һонирхоно. Будапештһээ абтаһан мэдээсэлнүүдые радио болон телевидени дамжуулжа эхилээ. «Ханинарай уулзалга», «Хани ёһоной айлшалалга» гэһэн гаршагуудтайгаар Венгриин ниислэлдэ советскэ делегациин ерэһэн тухай мэдээсэлнүүдые, Будапештын вокзал дээрэ Я. Кадарай, Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэнүүдэй удхые Варшавын газетэнүүд толилно.

Бразилидахи байдал тушаа

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, апрелиин 1. ТАСС-ай корреспондент М. Алябьев иигэжэ дамжуулна:

— Правительствада эсэргүүгээр хэгдэһэн сэрэгэй үймөө дарахын тулада Бразилиин президент Жоао Гулартын болон Минас-Жераис штадай сэрэгэй министрэй захиралтаар Рио-де-Жанейро городто байдаг сэрэгэй частьнууд эльгээгдэһэн байна. Бразилиин арми дайшалхы зэһэнги бэлэн болгогдонхой.

Хархис этэгээдүүдэй аашануудта сохилто үгэхын тулада ороной түрүү үзэл баримталдаг политическэ болон ниитын организацинууд арад зониие элсүүлэн эмхидхэнэ. Ажалшадай бүгэдэ ниитын хүтэлбэрилхы түб Гулартын правительствые дэмжэһэнэй тэмдэг болгон орон дотор бүгэдэ ниитын забастовко хэхэ гэжэ соносхоо.

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 1. (ТАСС). Жуиз-де-Фора болон Бело-Оризонт (Минас-Жераис штат) нютагуудтахи сэрэгэй гарнизонуудай үймөөе үүсхэһэн генералнууд Моур болон Гедес гэгшэдые тушаалнуудһаань гаргаха тухай Бразилиин сэрэгэй министр Дантас Рибейро соносхоһон байна гээд ЮПИ агентствын корреспондент Рио-де-Жанейро городһоо дамжуулна. Правительственна «Насионал» гэжэ радиогоор үгэ хэлэхэдээ, сэрэгэй министр иигэжэ мэдүүлээ. «Демократиие хамгаалнабди» гэһэн худал шалтаг баримталаад үймөөшэд орон дотохи конституционно ёһо гуримые һуларуулна.

Грециин гадаадын хэрэгүүдэй министрэй мэдүүлгэ

АФИНА, апрелиин 1. (ТАСС). Кипрһээ Грециин болон Турциин сэрэгүүдые гаргаха тухай Кипрэй президент Макариосай эрилтые Грециин правительство буруушаахагүй байна.

Гэбэшье «Грециин сэра… гаргалга Турциин сэрэгүүдые … гаһаа дулдыдаха» гээд гадаа… рэгүүдэй министр Костопулос … жэ хэлэһэн байна.

Сомалиин правительствын захиралта

ЛОНДОН, апрелиин 1. (ТАСС). Сомалиин болон Эфиопиин делегацинуудай хоорондо Хартумда хэлсээн болоһон байгаа. Энэ хэлсээнэй ёһоор Эфиопиин хилэ дээрэ байдаг бүхы сэрэгүүдэй буудалгаяа зогсоохо тухай Сомалиин Республикын … тельство захиралта үгөө. Энэ… хай Могадишо городһоо Рейтер… ствын корреспондент мэдээсэй… на.

Баруун Германиин армида самолёдууд бүтээ…

БОНН, апрелиин 1. (ТАСС). Сэрэгэй-промышленна талаар Баруун Германи США хоёр ехэ харилсаа холбоотой. ДПА агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Баруун Германиин Кобленцдэхи сэрэгэй техникын зургаанай болон тэрэшэлэн Америкын «Локхид» гэжэ фирмын, Баруун Германиин авиационно фирмэнүүдэй хоорондо хэлсээн баталагдаа. Т… сээнэй ёһоор Баруун … ниин агаарай-сэрэгэй хүс… «ГФ-104» гэжэ түхэлэй сэрэ… нэ самолёдуудые бүтээхэ гэ… рэлдэгдэһэн байха юм.

Иимэ түхэлэй 32 самолёт … тухай захил Америкын бол… руун Германиин фирмэнүүдтэ …

Ангиин тэмсэл шангадана

Италиин 94 портдо ашалга тээлгын хүдэлмэри апрелиин 1-дэ зогсоогдоһон байна. Өөһэдынгөө хүсөөр суднануудай ашаа буулгаха, тээхэ хүдэлмэри хэхэ эрхэ энгэй компанинуудта олгогдоһондо эсэргүүсэлгын тэмдэг болгон докернууд 48 часай ниитэ национальна забастовко соносхоо.

Римдэхи «Милатекс» гэжэ бүд нэхэлгын фабрика хүдэлмэреэ һэргээгээ. 12 үдэрэй турша соо забас… хэһэн хүдэлмэришэд предпр… эзэлһэн байгаа. Фабрикые хаа… дэлмэрилэгшэдыень бултыень … һаань гаргаха гэжэ захи… шиидхэбэри гаргаһанда эсэр… тын тэмдэг болгон хүдэлм… забастовко хэһэн байгаа.

(ТА…)

Редакторай орлог…
Ц. Ц. ЦИБУДЕ…

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-У… улица Ленина, 35. Телефоны: редактора — 23-67, зам. ред… тора — 38-42, зам. редактора — 35-84, секретариата — 27… отделов: сельскохозяйственного производства и парт… жизни — 47-59, 35-14, промышленного производства и пар… ной жизни — 48-89, 33-61, корректорская — 35-95.
Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов. идеологиче… — 24-74, советского строительства и быта — 34-93, рабсе… ров и писем — 25 — 41, 38-30, информации — 32-74 и пер… дов — 34-05.

гор. Улан-Удэ типография управления по печати при Со… Министров Бурятской АССР.

Н00080. Зак. № 362.